



**INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ**
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY



SIEĆ DANYCH DOTYCZĄCYCH POZIOMU
ZRÓWNOWAŻENIA GOSPODARSTW ROLNYCH

Wyniki Standardowe 2024 uzyskane przez ekologiczne gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN

Część I. Wyniki Standardowe



Warszawa 2026

Wyniki Standardowe 2024 uzyskane przez ekologiczne gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN

Część I. Wyniki Standardowe

OPRACOWAŁ ZESPÓŁ POLSKIEGO FADN/FSDN
pod kierownictwem dr inż. Zbigniewa Floriańczyka

Redakcja techniczna

Monika Furmaniak

Sandra Jastrzewska

Projekt okładki

Sfinansowano z dotacji celowej MRiRW:

„Przekształcenie Systemu FADN w System FSDN”

Autor projektu: Joanna Brom-Nowicka

ISBN 978-83-68449-24-2 (pdf)

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

- Państwowy Instytut Badawczy

Zakład Rachunkowości Gospodarstw Rolnych

00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20

Tel.: +48 (22) 505 45 70

E-mail: portal@fsdn.pl

Internet: www.fsdn.pl

Spis treści

Wstęp	7
1. Zmiany w Wynikach Standardowych	9
1.1. Zmiany w zestawie zmiennych i w algorytmach Wyników Standardowych od roku 2014 wynikające z rozporządzeń i dokumentów KE	9
1.2. Pozostałe zmiany	11
1.2.1. Jednostki przeliczeniowe pracy (AWU, FWU)	11
1.2.2. Stan średnioroczny zwierząt (LU)	11
1.2.3. Klasyfikacja gospodarstw według typologii w wariancie TF8	11
2. Informacje o FADN	12
2.1. Uwagi ogólne o FADN	12
2.2. Informacje o FSDN	14
2.3. Wspólnotowa Typologia Gospodarstw Rolnych (WTGR)	14
2.4. Zakres podmiotowy FADN	17
2.5. Wybór próby gospodarstw rolnych z pola obserwacji FADN	18
2.6. Przykładowe rozmiary działalności rolniczych gwarantujące osiągnięcie przez gospodarstwo rolne minimalnego progu wielkości ekonomicznej według współczynników SO „2013”	18
2.7. Zakres przedmiotowy FADN	20
2.8. Sposób prezentacji wyników obliczonych na podstawie danych rachunkowych FADN	21
3. Zmienne zawarte w „Wynikach Standardowych FADN”	23
3.1. Opis zmiennych w „Wynikach Standardowych FADN”	23
3.2. Schematy obliczania kategorii ekonomicznych	43
4. Uwagi do Wyników Standardowych FADN	51
4.1. Informacje o zbieraniu danych rachunkowych w Polsce	51
4.2. Zbiór gospodarstw rolnych prowadzących rachunkowość w ramach Polskiego FADN	52
4.3. Udostępnianie danych	54
4.3.1. Udostępnianie danych z europejskiego FADN	54
4.3.2. Udostępnianie danych z Polskiego FADN	55
5. Wyniki Standardowe uzyskane przez ekologiczne gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN w 2024 r.	56
5.1. Grupowanie gospodarstw rolnych według typów rolniczych (TF8)	56
5.2. Grupowanie gospodarstw rolnych według klas wielkości ekonomicznej (ES6)	63
5.3. Grupowanie gospodarstw rolnych według klas obszarowych użytków rolnych (UR)	68
Literatura	75

Wykaz skrótów

AWU	– jednostka przeliczeniowa pracy (ang. Annual Work Unit).
CAP	– Wspólna Polityka Rolna (ang. Common Agricultural Policy).
COP	– gospodarstwa specjalizujące się w produkcji zbóż, roślin oleistych i białkowych (ang. specialist cereals, oilseed and protein crops).
DG-AGRI	– Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (ang. Directorate-General for Agriculture and Rural Development).
EC	– Komisja Europejska (ang. European Commission).
EU	– Unia Europejska (ang. European Union).
EUR	– oznaczenie jednostki monetarnej o nazwie „euro”.
euro	– jednostka monetarna, obowiązująca w większości państw członkowskich Unii Europejskiej.
EUROSTAT	– Europejski Urząd Statystyczny.
FADN	– Sieć Danych Rachunkowych Gospodarstw Rolnych (ang. Farm Accountancy Data Network).
FSDN	– Sieć Danych Dotyczących Poziomu Zrównoważenia Gospodarstw Rolnych (ang. Farm Sustainability Data Network)
FWU	– jednostka przeliczeniowa pracy członków rodziny (ang. Family Work Unit).
GUS	– Główny Urząd Statystyczny.
IERiGŻ-PIB	– Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy.
KE	– Komisja Europejska.
LU	– jednostka przeliczeniowa zwierząt (ang. Livestock Unit).
OGA	– działalność gospodarcza inna niż rolnicza bezpośrednio związana z gospodarstwem (ang. Other Gainful Activities).
ONW	– obszary o niekorzystnych warunkach gospodarowania - ONW (ang. Less Favoured Areas (LFA)).
Polski FADN	– System Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych.
Polski FSDN	– Sieć Danych Dotyczących Poziomu Zrównoważenia Gospodarstw Rolnych.
SO	– Standardowa Produkcja (ang. Standard Output).

- UAA – ziemia użytkowana dla celów rolniczych = użytki rolne (ang. Utilized Agricultural Area).
- UR – użytki rolne.
- WTGR – Wspólnotowa Typologia Gospodarstw Rolnych.
- ZRGR – Zakład Rachunkowości Gospodarstw Rolnych.

Wstęp

Wypełniając obowiązek nałożony Ustawą z dnia 29 listopada 2000 r. o zbieraniu i wykorzystywaniu danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 3 poz. 20 z 2001 r. z późniejszymi zmianami) w 2024 r. utworzono komputerową bazę danych zawierającą 11 195 zestawów danych rachunkowych[20]. Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy zlecił zbieranie danych z gospodarstw rolnych osób fizycznych szesnastu wojewódzkim ośrodkom doradztwa rolniczego. W 104 gospodarstwach osób fizycznych rachunkowość była prowadzona pod kierunkiem audytorów ZRGR. Ze 121 gospodarstw posiadających osobowość prawną dane zostały zebrane metodą ankietową.

Po przeprowadzonych testach jakości danych obliczono wyniki dla 11 053 gospodarstw rolnych osób fizycznych oraz 121 gospodarstw posiadających osobowość prawną. W zbiorze gospodarstw osób fizycznych znajdują się 264 gospodarstwa ekologiczne z certyfikatem o wielkości ekonomicznej równej lub większej od 4 000 euro. W 2024 roku są to gospodarstwa stosujące wyłącznie ekologiczne metody produkcji. Należy zaznaczyć, że w Polsce w gospodarstwach ekologicznych dopuszcza się współistnienie produkcji metodami ekologicznymi i konwencjonalnymi. Wyniki są zaprezentowane w postaci średnich arytmetycznych i nie są reprezentatywne dla pola obserwacji Polskiego FADN, a tym bardziej dla ogółu gospodarstw ekologicznych w Polsce.

W 2024 roku do przeważenia wyników próby na populację badawczą wykorzystywane są dane z planu wyboru opracowanego w 2018 roku [11] oraz współczynniki SO „2013”. Obserwowana w Polsce zmiana struktury gospodarstw rolnych (która jest widoczna w planie wyboru) powoduje w związku z tym również zmianę struktury gospodarstw w prezentowanych wynikach standardowych Polskiego FADN.

Opracowanie składa się z trzech podstawowych części:

1. Wstępnej, charakteryzującej Sieć Danych Rachunkowych Gospodarstw Rolnych (FADN) oraz Sieć Danych Dotyczących Poziomu Zrównoważenia Gospodarstw Rolnych (FSDN).
2. Metodycznej, zawierającej wyjaśnienia do rachunku wyników.

3. Statystycznej, zawierającej dane statystyczne dla grup gospodarstw rolnych, ustalonych na podstawie trzech kryteriów grupowania: wielkości ekonomicznej, typu rolniczego i powierzchni użytków rolnych. Wyniki Standardowe zawierają 145 zmiennych charakteryzujących sytuację ekonomiczno-finansową gospodarstw rolnych w roku obrachunkowym.

Opracowane wyniki są w pełni zgodne z pojęciami i kategoriami ekonomicznymi, prezentowanymi w Wynikach Standardowych FADN Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (DG-AGRI) [15].

Parametry wartościowe dotyczące produkcji, kosztów i inwestycji są kategoriami netto (bez VAT). Pomimo ustawowego zwolnienia podmiotowego z podatku od towarów i usług, nazywanym w skrócie VAT, rolnicy prowadzili w 2024 r. ewidencję zdarzeń w standardzie umożliwiającym ustalenie wartości netto oraz kwoty VAT.

W opracowaniu wartości pieniężne wyrażone są w polskich jednostkach monetarnych – złotych (PLN).

W niniejszym opracowaniu termin FADN/FSDN oznacza Sieć Danych Rachunkowych Gospodarstw Rolnych (FADN), która od roku sprawozdawczego 2025 została przekształcona w Sieć Danych dotyczących Poziomu Zrównoważenia Gospodarstw Rolnych (FSDN), przy czym ramy funkcjonowania FADN pozostają w mocy do roku obrachunkowego 2024. To przejściowe oznaczenie ma na celu podkreślenie ciągłości gromadzenia i analizy danych, a jednocześnie sygnalizuje ewoluujący zakres i cel sieci.

1. Zmiany w Wynikach Standardowych¹

1.1. Zmiany w zestawie zmiennych i w algorytmach Wyników Standardowych od roku 2014 wynikające z rozporządzeń i dokumentów KE

Od roku obrachunkowego 2014 obowiązuje nowe sprawozdanie z gospodarstwa rolnego. Zakres, format i organizacja danych, niezbędnych do wykonania sprawozdania z gospodarstwa rolnego FADN, są precyzyjnie opisane w Rozporządzeniu Komisji nr 385/2012 z dnia 30 kwietnia 2012 r. w sprawie formatu sprawozdania dla określania dochodów z gospodarstw rolnych oraz analizy ich działalności gospodarczej (z późn. zmianami). Wyniki standardowe dla roku obrachunkowego 2024 zostały opracowane na podstawie RI/CC 1680 v. 5 Farm Return Data Definitions (From accounting year 2023) z czerwca 2025 r. oraz RI/CC 1750 (ex RI/CC 882) Definitions of Variables used in FADN-FSDN standard results z lutego 2025 r.

Poniżej zestawienie zmian w wynikach standardowych wprowadzonych przez Komisję Europejską od roku 2016.

W przypadku roku obrachunkowego 2016:

✎ Usunięto zmienne:

- SE060 – Gaje oliwne (powierzchnia uprawy);
- SE190 – Oliwki i olej z oliwek (produkcja);
- SE631 – Jednolita płatność na gospodarstwo.

✎ Zmieniono nazwę zmiennych:

- SE622 – Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW);
- SE406 – Raty dotacji inwestycyjnych.

✎ Zmieniono opis zmiennych:

- SE020 – Nakłady pracy najemnej;
- SE021 – Czas pracy najemnej;
- SE030 – Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych;
- SE195 – Uprawy pastewne;
- SE310 – Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym;
- SE320 – Pasze dla zwierząt ziarnożernych;

¹ Rozdział zawiera zmiany wprowadzone od roku obrachunkowego 2014; wcześniejsze zmiany zostały opisane w publikacjach „Wyniki Standardowe...” dla poprzednich lat. Zmiany te powinny być uwzględniane w analizach wieloletnich.

- SE325 – Pasze dla zwierząt ziarnożernych wytworzone w gosp. rol.;
- SE380 – Odsetki;
- SE605 – Dopłaty do działalności operacyjnej;
- SE622 – Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW);
- SE624 – Dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich;
- SE406 – Rata dotacji inwestycyjnych.

Od roku obrachunkowego 2017:

↗ Zmieniono opis zmiennych:

- SE395 – Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji);
- SE600 – Saldo dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej.

Od roku obrachunkowego 2018:

↗ Wprowadzono zmiany w algorytmach:

- SE284 – Koszty bezpośrednie produkcji roślinnej na 1 ha.

↗ Zmieniono opis zmiennych:

- SE284 – Koszty bezpośrednie produkcji roślinnej na 1 ha.

Od roku obrachunkowego 2019:

↗ Zmieniono opis zmiennych:

- SE025 – Powierzchnia użytków rolnych;
- SE120 – Obsada zwierząt;
- SE135 – Produkcja roślinna;
- SE195 – Uprawy pastewne.

↗ Zmieniono tytuły zmiennych:

- SE072 – Grunty ugorowane niekwalifikujące się do subsydiów;
- SE073 – Grunty ugorowane objęte subsydiami, nieużytkowane gospodarczo.

Od roku obrachunkowego 2023:

↗ Dodano opis w zmiennych:

- SE605 – Dopłaty do działalności operacyjnej;
- SE630 – Płatności „decoupled”;
- SE632 – Jednolita płatność obszarowa;
- SE699 - Pozostałe dopłaty.

Od roku obrachunkowego 2024:

↗ Usunięto zmienne:

- SE072 – Grunty ugorowane niekwalifikujące się do subsydiów;
- SE073 – Grunty ugorowane objęte subsydiami, nieużytkowane gospodarczo;

- SE216 – Mleko i przetwory z mleka krowiego;
- SE245 – Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego;
- SE407 – Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka;
- SE611 – Dopłaty wyrównawcze/płatności obszarowe;
- SE612 – Dopłaty za odłogowanie;
- SE632 – Jednolita płatność obszarowa;
- SE640 – Dodatkowe wsparcie;
- SE650 – Wsparcie specjalne.

✎ Dodano zmienne:

- SE217 – Mleko i przetwory z mleka krowiego;
- SE246 – Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego;
- SE606 – Dopłaty bezpośrednie;
- SE633 – Podstawowe wsparcie dochodów z tytułu zrównoważonego rozwoju.

1.2. Pozostałe zmiany

1.2.1. Jednostki przeliczeniowe pracy (AWU, FWU)

Od roku obrachunkowego 2011 jednostki AWU oraz FWU stanowią równowartość 2 120 godzin pracy na rok. Do roku obrachunkowego 2010 stanowiły odpowiednik 2 200 godzin pracy na rok.

1.2.2. Stan średnioroczny zwierząt (LU)

Od roku obrachunkowego 2016 zmieniono zasady obliczenia stanu średniorocznego zwierząt w sytuacji braku zwierząt na początku lub końcu roku obrachunkowego (dotychczas stan średni obliczany był jako $(\text{stan na pocz.} + \text{stan na koniec})/2$, od 2016 stan średnioroczny obliczany jest ze stanów miesięcznych).

1.2.3. Klasyfikacja gospodarstw według typologii w wariantcie TF8

Od roku obrachunkowego 2016 zmieniono klasyfikację TF8. Typ podstawowy '61' jest zaliczany do TF8='1' (Uprawy polowe).

2. Informacje o FADN

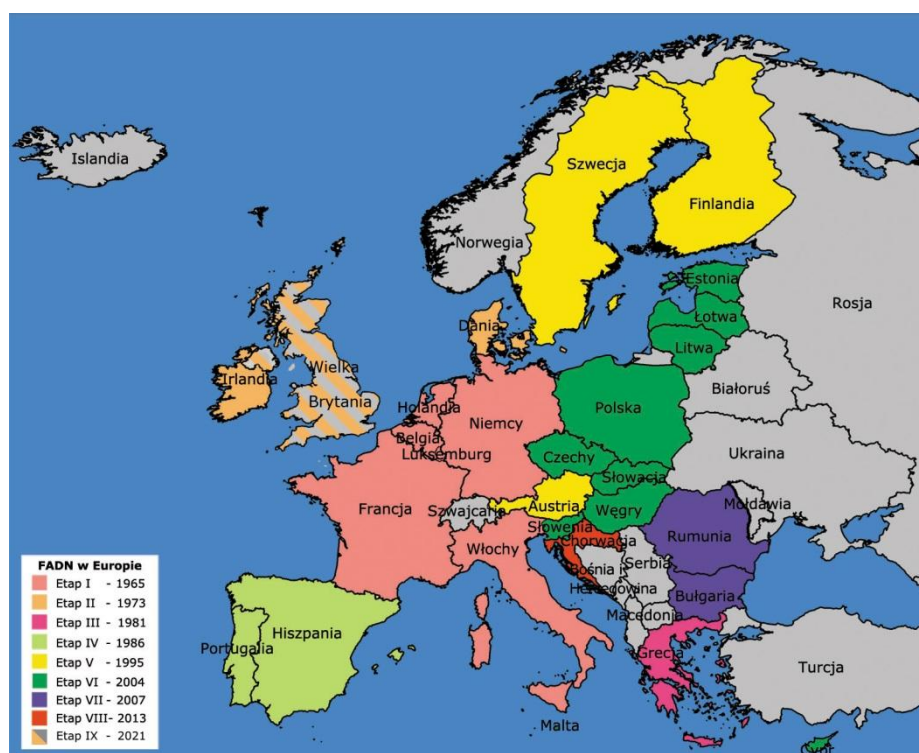
2.1. Uwagi ogólne o FADN

FADN to europejski system zbierania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych, którego formalne kształtowanie rozpoczęło się w 1965 r.

FADN był tworzony etapowo w miarę poszerzania Unii Europejskiej, na podstawie Rozporządzenia Rady EWG nr 79/65/EEC z dnia 15 czerwca 1965 r. w sprawie utworzenia sieci zbierania danych rachunkowych dotyczących dochodów i działalności gospodarstw rolnych w Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej [19]. Etapy tworzenia systemu FADN (patrz: Mapa 2-1):

- ✎ etap I: 1965 r. - Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Niemcy i Włochy (państwa założycielskie);
- ✎ etap II: 1973 r. - Wielka Brytania, Irlandia i Dania;
- ✎ etap III: 1981 r. - Grecja;
- ✎ etap IV: 1986 r. - Hiszpania i Portugalia;
- ✎ etap V: 1995 r. - Finlandia, Szwecja i Austria;
- ✎ etap VI: 1 maja 2004 r. - Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia, Republika Czeska i Węgry;
- ✎ etap VII: 1 stycznia 2007 r. - Rumunia i Bułgaria;
- ✎ etap VIII: 1 lipca 2013 r. - Chorwacja;
- ✎ etap IX: 1 stycznia 2021 r. - wyjście Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej nastąpiło 1 lutego 2020 r. Okres przejściowy trwał do 31 grudnia 2020 r. Od 2021 r. UE liczy 27 członków.

Mapa 2-1 Etapy tworzenia FADN w Europie



Unikalność FADN polega na tym, że gromadzi on dane zaliczane do grupy wrażliwych, które opisują sytuację ekonomiczną i finansową gospodarstw rolnych oraz wybrane informacje o jego użytkownikach.

FADN bazuje na danych rachunkowych pochodzących z rachunkowości realizowanej w konwencji tzw. zarządczej. Odmiana tej rachunkowości znacznie wierniej odzwierciedla sytuację gospodarstwa rolnego niż rachunkowość finansowa². O wyborze konwencji rachunkowości zarządczej zdecydowała potrzeba rozpoznania rzeczywistej sytuacji gospodarstw rolnych w celu podejmowania decyzji jak najbardziej do niej adekwatnych.

W polu obserwacji FADN znajdują się gospodarstwa towarowe. Minimalna wielkość ekonomiczna, po przekroczeniu której włącza się gospodarstwo rolne do pola obserwacji FADN, ustalana jest od 2010 roku obrachunkowego na podstawie analizy sum Standardowej Produkcji (SO) z danych GUS w poszczególnych klasach wielkości ekonomicznej. W praktyce prowadzony jest rachunek polegający na obliczeniu skumulowanej sumy SO z poszczególnych klas, zaczynając od

² Rachunkowość finansowa podlega odpowiednim przepisom prawa, które są różne w poszczególnych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Jej zadaniem jest ocena sytuacji majątkowej i finansowej przedsiębiorstw zgodnie z tym prawem, i często bywa podstawą naliczania podatku dochodowego.

największej, aż do osiągnięcia ok. 90% SO z populacji generalnej. Dolna granica przedziału, w którym to nastąpi, jest minimalnym progiem wielkości ekonomicznej.

Z powodu istniejących różnic w strukturze agrarnej, progi wielkości ekonomicznej, wyznaczające minimalną wielkość gospodarstw rolnych włączanych do pola obserwacji FADN, są różne w poszczególnych państwach członkowskich.

Należy podkreślić, że FADN jest jedyną bazą danych, na potrzeby której zbierane są informacje według jednolitych zasad, a gospodarstwa tworzą statystycznie reprezentatywną próbę towarowych gospodarstw rolnych funkcjonujących na obszarze Unii Europejskiej.

2.2. Informacje o FSDN

Od roku sprawozdawczego 2025 sieć danych dotyczących poziomu zrównoważonego rozwoju gospodarstw rolnych (FSDN) zastąpiła sieć FADN. Jej podstawę prawną stanowi rozporządzenie Rady (WE) nr 1217/2009, zmienione rozporządzeniem (UE) 2023/2674, oraz rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/2746.

Oprócz danych finansowych i ekonomicznych gromadzonych obecnie przez FADN, FSDN będzie gromadzić dane dotyczące zrównoważonego rozwoju gospodarstw rolnych w UE. Zapewni ona wgląd w zrównoważony rozwój środowiskowy i społeczny gospodarstw rolnych, umożliwiając decydentom, badaczom i rolnikom podejmowanie świadomych decyzji. Publikacje zawierające nowe zmienne środowiskowe, społeczne jak i ekonomiczne będą dostępne od roku raportowego 2025.

2.3. Wspólnotowa Typologia Gospodarstw Rolnych (WTGR)

Według znowelizowanych zasad WTGR, w klasyfikacji gospodarstw rolnych stosuje się parametr ekonomiczny, którym jest Standardowa Produkcja (ang. Standard Output, w skrócie SO) [1], [2], [16].

Standardowa Produkcja (SO) jest to średnia z 5 lat wartość produkcji określonej działalności rolniczej (roślinnej lub zwierzęcej) uzyskana z 1 ha lub od

1 zwierzęcia³ w ciągu 1 roku, w przeciętnych dla danego regionu warunkach produkcyjnych. W celu wyeliminowania wahań wartości produkcji (powodowanych np. warunkami pogodowymi czy też zmianami cen produktów) do obliczeń przyjmowane są średnie z 5 lat odpowiedniego okresu, na podstawie uśrednionych danych rocznych z określonego regionu.

WTGR narzuca konieczność obliczania zestawów współczynników SO dla każdego regionu rolniczego i dla każdej prowadzonej w gospodarstwie działalności produkcji roślinnej i zwierzęcej. Listę działalności rolniczych, dla których konieczne jest obliczenie SO ustala Komisja UE i jest ona zgodna z listą cech Badań Struktury Gospodarstw Rolnych. Duża liczba pozycji w zestawach Standardowej Produkcji odzwierciedla nie tylko zróżnicowanie rolnictwa we Wspólnocie, ale także ukazuje poziom stosowanej szczegółowości, zapewniający porównywalność dostarczanych wyników, a tym samym realnie odzwierciedlający sytuację w rolnictwie.

Przy zastosowaniu współczynników Standardowej Produkcji gospodarstwa rolne klasyfikowane są według dwóch charakterystyk:

- wielkości ekonomicznej,
- typu rolniczego.

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego określana jest jako suma wartości Standardowych Produkcji (SO) wszystkich działalności rolniczych występujących w gospodarstwie. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa wyrażana jest wartością SO w euro. Na podstawie tak ustalonej wielkości ekonomicznej dane gospodarstwo rolne zaliczane jest do odpowiedniej klasy wielkości ekonomicznej.

Typ rolniczy gospodarstwa rolnego określany jest na podstawie udziału wartości SO z poszczególnych działalności rolniczych w tworzeniu całkowitej wartości SO gospodarstwa. Typ rolniczy gospodarstwa odzwierciedla jego poziom i kierunek specjalizacji.

W zależności od pożądanego stopnia dokładności, typy rolnicze gospodarstw zorganizowane są następująco:

- 8 typów ogólnych i grupa gospodarstw niesklasyfikowanych (oznaczanych z użyciem jednego znaku),

³ SO dla grzybów odnosi się do 100 m² uprawy; SO dla drobiu odnosi się do 100 szt. zwierząt; SO dla pszczoł odnosi się do 1 ula (1 rodziny pszczołej).

- 21 typów podstawowych i grupa gospodarstw niesklasyfikowanych (oznaczanych z użyciem dwóch znaków),
- 61 typów szczegółowych i grupa gospodarstw niesklasyfikowanych (oznaczanych z użyciem trzech znaków).

Z uwagi na rosnące znaczenie wielofunkcyjności gospodarstw rolnych, WTGR została uzupełniona o dodatkową „klasyfikację”, której kryterium jest udział przychodów z działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem (ang. Other Gainful Activities, w skrócie OGA) w całkowitych przychodach gospodarstwa (rolnictwo + OGA + dopłaty bezpośrednie). OGA to działalność, w ramach której wykorzystywane są albo zasoby gospodarstwa rolnego (ziemia, budynki, maszyny itp.) i/lub produkty tego gospodarstwa. W zależności od tego, jaki procent całkowitych przychodów gospodarstwa stanowi OGA, dane gospodarstwo zaliczane jest do jednej z trzech klas OGA.

Działalność gospodarcza inna niż rolnicza nie jest brana pod uwagę w typologii gospodarstw dokonywanej na podstawie działalności rolniczych – zarówno wielkość ekonomiczna jak i typ rolniczy nie uwzględniają OGA [16], [18].

2.4. Zakres podmiotowy FADN

Minimalny próg określający gospodarstwo jako towarowe (oznacza to włączenie gospodarstwa do badań) wyrażony jest w euro. Wielkość ta jest ustalana oddzielnie dla każdego państwa członkowskiego i zmienia się w czasie, zgodnie z ewolucją struktury i siły ekonomicznej gospodarstw rolnych (patrz: Tabela 2.4-1).

Tabela 2.4-1 Minimalne progi wielkości ekonomicznej i liczebność próby FADN w poszczególnych państwach członkowskich w 2024 r.

Państwa	Dolny próg wielkości ekonomicznej EUR	Liczba gospodarstw w próbie szt.	Struktura próby w europejskim FADN %
Austria	15 000	1 800	2,2
Belgia	25 000	1 200	1,5
Bułgaria	4 000	2 202	2,7
Chorwacja	4 000	1251	1,5
Cypr	4 000	500	0,6
Czechy	15 000	1 282	1,6
Dania	25 000	1 600	2,0
Estonia	4 000	658	0,8
Finlandia	15 000	650	0,8
Francja (z wyłączeniem Antilles françaises, Reunion)	25 000	7 320	9,0
Antilles françaises, Reunion	15 000	280	0,3
Grecja	4 000	4 675	5,7
Hiszpania	8 000	8 700	10,7
Irlandia	8 000	900	1,1
Litwa	4 000	1 000	1,2
Luksemburg	25 000	450	0,6
Łotwa	4 000	1 000	1,2
Malta	4 000	536	0,7
Niderlandy	25 000	1 500	1,8
Niemcy	25 000	8 800	10,8
Polska	4 000	12 100	14,9
Portugalia	4 000	2 300	2,8
Rumunia	4 000	5 100	6,3
Słowacja	25 000	562	0,7
Słowenia	4 000	908	1,1
Szwecja	15 000	1 025	1,3
Węgry	8 000	1 950	2,4
Włochy	8 000	11 106	13,7
Razem FADN UE*		81 355	100

Źródło: zestawienie własne na podstawie [5], [6], [7], [8], [9], [22].

* Od 2021 roku obrachunkowego liczba gospodarstw w próbie europejskiego FADN została pomniejszona o gospodarstwa z Wielkiej Brytanii. Oznacza to, że nie przekazywane są do KE sprawozdania z gospodarstwa rolnego z tego kraju [5].

2.5. Wybór próby gospodarstw rolnych z pola obserwacji FADN

Agencje łącznikowe z poszczególnych państw członkowskich opracowują corocznie plany wyboru gospodarstw rolnych do badań w ramach FADN. Po ich opracowaniu i zaakceptowaniu przez Komitety Krajowe FADN, plany te są przekazywane do akceptacji przez Komitet Wspólnoty nadzorujący FADN.

Wewnątrz pola obserwacji FADN występuje duże zróżnicowanie gospodarstw pod względem typu rolniczego i wielkości ekonomicznej.

Dla zapewnienia precyzyjnego odzwierciedlenia tego zróżnicowania w próbie badawczej, Agencja Łącznikowa dzieli pole obserwacji na warstwy. Pominięcie tej czynności w procesie wyboru próby mogłoby spowodować brak właściwej reprezentacji niektórych rodzajów gospodarstw (np. dużych gospodarstw mlecznych w jednym regionie, czy małych gospodarstw produkujących owoce w innym regionie). W procedurze wyboru do warstwowania zbioru gospodarstw mają zastosowanie trzy kryteria [11]:

- położenie regionalne,
- wielkość ekonomiczna,
- typ rolniczy.

2.6. Przykładowe rozmiary działalności rolniczych gwarantujące osiągnięcie przez gospodarstwo rolne minimalnego progu wielkości ekonomicznej według współczynników SO„2013”

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa określana jako suma wartości Standardowych Produkcji (SO) wszystkich działalności rolniczych występujących w gospodarstwie służy do ustalenia minimalnego progu wielkości ekonomicznej dla pola obserwacji FADN. W Polsce dla roku obrachunkowego 2024 próg ten został ustalony na poziomie euro. Tabela przedstawia przykładową powierzchnię wybranych upraw oraz liczbę zwierząt niezbędną do włączenia gospodarstwa do pola obserwacji FADN (patrz: Tabela 2.6-1).

Tabela 2.6-1 Przykładowe rozmiary działalności rolniczych niezbędne do osiągnięcia przez gospodarstwo rolne minimalnego progu wielkości ekonomicznej* według współczynników SO„2013”

Region	Działalność	J.m.	Ekwiwalent 4000 euro wg SO "2013"
Pomorze i Mazury	Pszemica zwyczajna i orkisz	ha	3,9
	Rzepak i rzepik	ha	3,8
	Buraki cukrowe	ha	2,0
	Sady jabłoniowe	ha	3,0
	Warzywa, truskawki w uprawie polowej (w płodozmianie z uprawami rolnymi)	ha	1,1
	Krowy mleczne	szt.	2,7
	Tuczniki	szt.	15,2
Wielkopolska i Śląsk	Pszemica zwyczajna i orkisz	ha	3,9
	Rzepak i rzepik	ha	3,6
	Buraki cukrowe	ha	2,1
	Sady jabłoniowe	ha	1,6
	Warzywa, truskawki w uprawie polowej (w płodozmianie z uprawami rolnymi)	ha	0,8
	Krowy mleczne	szt.	2,3
	Tuczniki	szt.	15,3
Mazowsze i Podlasie	Pszemica zwyczajna i orkisz	ha	5,0
	Rzepak i rzepik	ha	4,2
	Buraki cukrowe	ha	2,2
	Sady jabłoniowe	ha	1,2
	Warzywa, truskawki w uprawie polowej (w płodozmianie z uprawami rolnymi)	ha	0,9
	Krowy mleczne	szt.	2,5
	Tuczniki	szt.	14,0
Małopolska i Pogórze	Pszemica zwyczajna i orkisz	ha	5,0
	Rzepak i rzepik	ha	4,1
	Buraki cukrowe	ha	2,2
	Sady jabłoniowe	ha	1,6
	Warzywa, truskawki w uprawie polowej (w płodozmianie z uprawami rolnymi)	ha	0,9
	Krowy mleczne	szt.	3,2
	Tuczniki	szt.	15,5

*Osiągnięcie przez gospodarstwo minimalnego progu wielkości ekonomicznej według współczynników SO„2013” [11], włącza GR do pola obserwacji Polskiego FADN; np. w regionie Pomorze i Mazury powierzchnia pszenicy 3,9 ha zapewnia osiągnięcie progowej wartości euro.

2.7. Zakres przedmiotowy FADN

Dla potrzeb FADN zbieranych jest około 1 tys. różnych danych charakteryzujących gospodarstwo rolne. Odzwierciedlają one stan i strukturę składników majątkowych, a także stan i strukturę zobowiązań. Inne dane odzwierciedlają strukturę przychodów i kosztów na poziomie gospodarstwa rolnego. Szczególna uwaga zwrócona jest na elementy związane ze Wspólną Polityką Rolną (dotacje). Wyniki Standardowe dotyczą tylko działalności i składników majątkowych gospodarstwa rolnego (majątek prywatny rodziny rolnika, np. dom mieszkalny, nie jest uwzględniony w bilansie finansowym).

Zakres i format zbieranych danych rachunkowych w gospodarstwach rolnych dla potrzeb FADN, jest szczegółowo zdefiniowany w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 868/2008 z dnia 3 września 2008 r. z późniejszymi zmianami oraz na podstawie dokumentu RI/CC 1680 Farm Return Data Definitions z czerwca 2025 r. [3], [4], [14]. Przepisy te obok szczegółowego wykazu zmiennych zawierają także instrukcje dotyczące sposobu wypełniania tzw. sprawozdania z gospodarstwa rolnego FADN oraz definicje stosowanych pojęć. Sprawozdanie to składa się z 14 grup danych rachunkowych, zestawionych tematycznie w odpowiednie tabele (od A do N):

Tab. A. Informacje ogólne.

Tab. B. Struktura własnościowa ziemi użytkowanej rolniczo.

Tab. C. Zasoby i nakłady pracy własnej oraz najemnej.

Tab. D. Stan i wartość zwierząt.

Tab. E. Zakup i sprzedaż zwierząt.

Tab. F. Koszty.

Tab. G. Zasoby i gospodarowanie składnikami majątkowymi.

Tab. H. Zadłużenie.

Tab. I. Podatek od wartości dodanej (VAT).

Tab. J. Dopłaty i subsydia.

Tab. K. Produkcja roślinna i zwierzęca (bez zwierząt).

Tab. L. Kwoty i inne prawa.

Tab. M. Dopłaty bezpośrednie.

Tab. N. Szczegóły zakupów i sprzedaży zwierząt.

2.8. Sposób prezentacji wyników obliczonych na podstawie danych rachunkowych FADN

Wyniki obliczone na podstawie danych FADN, zgromadzonych w komputerowej bazie, prezentowane są w zestawach statystycznych (Tabela 5.1-1 - Tabela 5.2-10). Zawierają one wartości średnie dla grup gospodarstw rolnych wyłanianych według typów rolniczych i wielkości ekonomicznej.

Wartości pieniężne wyrażone są w polskich złotych. Możliwe jest przeliczenie ich na euro po oficjalnym kursie, który można znaleźć w dokumencie „Najważniejsze informacje niezbędne do interpretacji wyników Polskiego FADN” dostępnym na stronie Polskiego FADN:

<http://fadn.pl/wp-content/uploads/metodyka/Najwazniejsze-informacje.pdf>

Ze względu na obowiązujące zasady upowszechniania danych FADN dopuszczalne jest prezentowanie wyników z grupy obejmującej co najmniej 15 gospodarstw. W przypadku liczebności gospodarstw niespełniającej powyższej prawidłowości zamiast wyników wpisywany jest znak kropki „.”. W przypadku, gdy dane zjawisko nie występuje w grupie, wówczas wpisano wartość zero.

Tabela 2.8-1 Grupowanie gospodarstw rolnych według typów rolniczych (TF8)

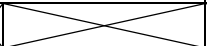
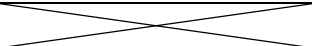
Typy rolnicze TF8		Typy rolnicze podstawowe	
Symbol	Nazwa	Symbol	Nazwa
1	Uprawy polowe	15	Specjalizujące się w uprawie zbóż (łącznie z ryżem), roślin oleistych i wysokobiałkowych na nasiona
		16	Specjalizujące się w uprawie polowej różnych gatunków roślin
		61	Mieszane - różne uprawy
2	Uprawy ogrodnicze	21	Specjalizujące się w uprawach ogrodniczych (warzyw, truskawek, kwiatów i roślin ozdobnych) pod wysokimi osłonami
		22	Specjalizujące się w gruntowych uprawach ogrodniczych (warzyw, truskawek, kwiatów i roślin ozdobnych)
		23	Specjalizujące się w uprawie grzybów i w szkółkarstwie oraz uprawach ogrodniczych (warzyw, truskawek, kwiatów i roślin ozdobnych)
3	Winnice	35	Specjalizujące się w uprawie winorośli
4	Uprawy trwałe	36	Specjalizujące się w uprawie drzew i krzewów owocowych (bez winorośli i oliwek)
		37	Specjalizujące się w uprawie oliwek
		38	Specjalizujące się w uprawie drzew i krzewów owocowych (uprawy trwałe)
5	Krowy mleczne	45	Specjalizujące się w chowie bydła mlecznego

6	Zwierzęta trawożerne	46	Specjalizujące się w chowie bydła rzeźnego (w tym hodowla)
		47	Specjalizujące się w chowie bydła mlecznego i rzeźnego (w tym hodowla)
		48	Specjalizujące się w chowie owiec, kóz i innych zwierząt żywionych paszami objętościowymi
7	Zwierzęta ziarnożerne	51	Specjalizujące się w chowie trzody chlewnej
		52	Specjalizujące się w chowie drobiu
		53	Specjalizujące się w chowie zwierząt żywionych paszami treściwymi
8	Mieszane	73	Mieszane - różne zwierzęta, z przewagą zwierząt żywionych paszami objętościowymi
		74	Mieszane - różne zwierzęta, z przewagą zwierząt żywionych paszami treściwymi
		83	Mieszane - uprawy polowe i zwierzęta żywione paszami objętościowymi
		84	Mieszane - różne uprawy i zwierzęta

Zestawienie typów rolniczych TF8 (Tabela 2.8-1) jest kombinacją typów podstawowych, składających się z różnych typów szczegółowych, tworzącą w rezultacie osiem grup gospodarstw rolnych [1], [2], [17].

Z kolei Tabela 2.8-2 przedstawia sześć klas wielkości ekonomicznej gospodarstw rolnych (ES6) opracowanych na podstawie Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych.

Tabela 2.8-2 Grupowanie gospodarstw rolnych według wielkości ekonomicznej (euro), klasyfikacja ES6

ES6			ES	
Klasa wielkości ekonomicznej ES6	Zakres w euro (€)		Klasa wielkości ekonomicznej ES	Zakres w euro (€)
			1	€ < 2 000
1	Bardzo małe	2 000 ≤ € < 8 000	2	2 000 ≤ € < 4 000
			3	4 000 ≤ € < 8 000
2	Małe	8 000 ≤ € < 25 000	4	8 000 ≤ € < 15 000
			5	15 000 ≤ € < 25 000
3	Średnio-małe	25 000 ≤ € < 50 000	6	25 000 ≤ € < 50 000
4	Średnio-duże	50 000 ≤ € < 100 000	7	50 000 ≤ € < 100 000
5	Duże	100 000 ≤ € < 500 000	8	100 000 ≤ € < 250 000
			9	250 000 ≤ € < 500 000
6	Bardzo duże	€ ≥ 500 000	10	500 000 ≤ € < 750 000
			11	750 000 ≤ € < 1 000 000
			12	1 000 000 ≤ € < 1 500 000
			13	1 500 000 ≤ € < 3 000 000
			14	€ ≥ 3 000 000

Uwaga: Tabela 2.8-2 zawiera rozmiary wielkości ekonomicznej wyrażone w euro, natomiast dla uproszczenia zapisu we wszystkich następnych tabelach rozmiary prezentowane są w tysiącach euro.

3. Zmienne zawarte w „Wynikach Standardowych FADN”

3.1. Opis zmiennych w „Wynikach Standardowych FADN”

„Wyniki Standardowe FADN” zawierają 10 tabel tematycznych:

1. Populacja i próba gospodarstw.
2. Wybrane informacje o produkcji.
3. Wartość produkcji.
4. Koszty.
5. Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa.
6. Salda dopłat i podatków.
7. Dochód na gospodarstwo rolne.
8. Dochód na osobę.
9. Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego.
10. Wskaźniki finansowe.

Opisy poszczególnych zmiennych są zgodne z zawartymi w „Wynikach Standardowych FADN” [15]. Natomiast ich zawartość w poszczególnych tabelach nie zawsze odpowiada w pełni tytułom. Należy więc zwrócić uwagę na szczegółowy opis danej zmiennej (od Tabela 3.1-1 do Tabela 3.1-10). W kolumnie „Symbol” zawarte jest alfanumeryczne, pięciodziesiętno-znakowe oznaczenie poszczególnych zmiennych.

Dla ułatwienia rozumienia poszczególnych zmiennych zawartych w „Wynikach Standardowych FADN”, w dalszej części rozdziału zamieszczono ich objaśnienia w porządku identycznym do prezentowanych wyników. Dodatkowo zamieszczono szczegółowe schematy obliczeń wybranych zmiennych prezentowanych w Wynikach Standardowych.

Tabela 3.1-1 Populacja i próba gospodarstw

Symbol	Zmienna	Sposób obliczenia, uwagi
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw	Suma parametrów wag poszczególnych gospodarstw w próbie.
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie	Liczba gospodarstw w próbie.

Tabela 3.1-2 Wybrane informacje o produkcji

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE005	Wielkość ekonomiczna	euro	Wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego, wyrażona w wartości Standardowej Produkcji.
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	Całkowite nakłady pracy ludzkiej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego = AWU wyrażone w jednostkach przeliczeniowych pracy = osobach pełnozatrudnionych = 2 120 godz./rok. [SE015 + SE020]
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	Całkowity czas pracy ludzi w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, wyrażony w godzinach. [SE016 + SE021]
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	Nakłady pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób nieopłaconych = FWU (głównie członków rodziny), wyrażone w jednostkach przeliczeniowych pracy rodziny = osobach pełnozatrudnionych rodziny.
SE016	Czas pracy własnej	godz.	Czas pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób nieopłaconych (głównie członków rodziny), wyrażony w godzinach.
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	Nakłady pracy opłaconej (w gotówce lub w naturze) lub darowanej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego wyrażone w jednostkach przeliczeniowych pracy = osobach pełnozatrudnionych.
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	Czas pracy opłaconej (w gotówce lub w naturze) lub darowanej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego wyrażony w godzinach.
SE025	Powierzchnia użytków rolnych	ha	Całkowity obszar ziemi użytkowanej rolniczo (użytków rolnych) = (UAA). Na tę powierzchnię składa się: ziemia własna, ziemia dzierżawiona na jeden rok lub dłużej, ziemia współużytkowana z właścicielem na zasadzie udziału w zbiorach, a także ugory. Nie uwzględnia się powierzchni uprawy grzybów, ziemi dzierżawionej na okres krótszy niż 1 rok, ziemi zalesionej i pozostałych gruntów (dróg, stawów, nieużytków, itp.). Powierzchnia wyrażona jest w hektarach (1 ha = 10 000 m ²).
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	Powierzchnia ziemi dodzierżawionej oraz użytkowanej nieodpłatnie przez rolnika na okres co najmniej 1 rok (odpłatność regulowana w gotówce lub w naturze).

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE035	Zboża	ha	Pszenica zwyczajna, orkisz, pszenica twarda, pszenżyto, żyto, jęczmień, owies, mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, pozostałe zboża.
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	Strączkowe na nasiona, ziemniaki, buraki cukrowe, zioła, oleiste i włókniste łącznie z nasionami, chmiel, tytoń, inne przemysłowe (łącznie z bawełną i trzciną cukrową).
SE042	Uprawy energetyczne	ha	Powierzchnia uprawy roślin energetycznych.
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	Świeże warzywa, melony, truskawki, kwiaty i rośliny ozdobne (uprawiane w uprawie polowej lub pod osłonami wysokimi). Dotyczy powierzchni podstawowej (nie uwzględnia się powierzchni wszystkich zbiorów), nawet gdy praktykowane jest następstwo na tej samej powierzchni, w tym samym roku obrachunkowym. Nie uwzględnia się powierzchni uprawy grzybów.
SE050	Winnice	ha	Łącznie z młodymi nasadzeniami jeszcze nie plonującymi (bez szkółek).
SE054	Uprawy trwałe	ha	Sady owocowe i jagodowe (łącznie z sadami tropikalnymi), gaje oliwne, szkółki i pozostałe uprawy trwałe (wiklina, sitowie, bambus). Łącznie z młodymi nasadzeniami i trwałymi uprawami pod osłonami. Bez winogron. [SE055 + E065]
SE055	Sady	ha	Sady owocowe i jagodowe (łącznie z sadami tropikalnymi).
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	Szkółki i pozostałe uprawy trwałe (wiklina, sitowie, bambus). Łącznie z młodymi nasadzeniami i uprawami trwałymi pod osłonami.
SE071	Uprawy pastewne	ha	Pastewne korzeniowe i kapustne, trawa w uprawie polowej, łąki, pastwiska trwałe i niepielęgnowane, pozostałe uprawy pastewne.
SE074	Powierzchnia użytków rolnych wyłączona z produkcji	ha	Powierzchnia ta obejmuje: powierzchnię użytków rolnych nieuprawianą w roku obrachunkowym, grunty orne czasowo nieużytkowane oraz trwałe użytki zielone nieużytkowane (TUZN) dla celów produkcyjnych, ale utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i ochronie środowiska, uprawnione do dopłat. [(Ugory+TUZN)/100]
SE075	Lasy	ha	Obszary zadrzewione, lasy, plantacje topoli, łącznie ze szkółkami leśnymi. Obszar ten nie jest ujęty w pozycji „Powierzchnia użytków rolnych” (SE025).

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	Stan średni w roku: koniowatych, bydła, owiec, kóz, trzody chlewnej, drobiu i królików utrzymywanych w gospodarstwie rolnym, wyrażony w jednostkach przeliczeniowych zwierząt (LU) ⁴ . Nie są uwzględniane roje pszczoł oraz pozostałe zwierzęta. Zwierzęta nie będące własnością gospodarstwa rolnego, utrzymywane w gospodarstwie na podstawie umowy także ujęte są dla określenia rocznego stanu zwierząt.
SE085	Krowy mleczne	LU	Krowy (także samice bawole), które wycieliły się i są utrzymywane głównie dla produkcji mleka z przeznaczeniem na cele spożywcze. W tym krowy mleczne wybrakowane.
SE090	Pozostałe bydło	LU	Pozostałe bydło (z wyjątkiem krów mlecznych).
SE095	Owce i kozy	LU	Matki kozie i pozostałe kozy, matki owcze i pozostałe owce.
SE100	Trzoda chlewna	LU	Prosięta, maciory, tuczniki i pozostała trzoda chlewna.
SE105	Drób	LU	Drób mięsny, kury nioski i pozostały drób.
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	Ilość wyprodukowanego ziarna pszenicy zwyczajnej i orkisz z jednego hektara wyrażona w decytonach na hektar (100 kg/ha).
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	Ilość wyprodukowanego ziarna kukurydzy z jednego hektara wyrażona w decytonach na hektar (100 kg/ha).
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	Obsada zwierząt żywionych systemem wypasowym (przeżuwaczy), bez cieląt przeznaczonych do opasu, na 1 ha powierzchni paszowej. Średnia liczba jednostek przeliczeniowych (LU) z sumy: bydła (bez cieląt do opasu) oraz owiec i kóz, przypadająca na 1 hektar roślin pastewnych uprawianych na użytkach rolnych. Do tej powierzchni zalicza się uprawy pastewne i ugory oraz grunty wyłączone z produkcji. Parametr obsady zwierząt jest obliczany tylko dla gospodarstw utrzymujących ten rodzaj zwierząt i posiadających uprawy pastewne (powierzchnię paszową).

⁴ konie	:= 0,8	krowy mleczne	:= 1,0
cielęta na tucz	:= 0,4	krowy wybrakowane	:= 1,0
cielęta < 1 rok	:= 0,4	krowy pozostałe	:= 0,8
byczki 1 – 2 lata	:= 0,7	matki kozie	:= 0,1
jałówki 1 – 2 lata	:= 0,7	kozy pozostałe	:= 0,1
byki 2 lata	:= 1,0	matki owcze	:= 0,1
jałówki hodow.	:= 0,8	owce pozostałe	:= 0,1
jałówki na tucz	:= 0,8	prosięta	:= 0,027

maciory	:= 0,5
tuczniki	:= 0,3
trzoda pozostała	:= 0,3
brojlery	:= 0,007
kury nioski	:= 0,014
drób pozostały	:= 0,03
króliki	:= 0,02

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE125	Wydajność mleczna krów	kg/ krowę	Średnia produkcja mleka i przetworów z mleka (w ekwiwalencie mleka) w przeliczeniu na jedną krowę mleczną. Produkcja mleka obejmuje sprzedaż, przekazanie mleka do gospodarstwa domowego i zużycie mleka w gospodarstwie rolnym (skarmione przez zwierzęta). ⁵

Tabela 3.1-3 Wartość produkcji

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE131	Produkcja ogółem	zł	Całkowita wartość produkcji roślinnej i produktów roślinnych, produkcji zwierzęcej i produktów zwierzęcych oraz pozostałej produkcji, w tym działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym (OGA). Obejmuje: sprzedaż, przekazania do gospodarstwa domowego, zużycie na potrzeby gospodarstwa rolnego, różnicę stanu zapasów, różnicę wartości zwierząt wywołaną zmianą cen a pomniejszona jest o zakup zwierząt. [SE135 + SE206 + SE256]
SE132	Relacja produkcji ogółem do kosztów ogółem	krotność	Relacja produkcji ogółem do kosztów ogółem. [SE131/SE270]
SE135	Produkcja roślinna	zł	Obejmuje: sprzedaż, zużycie wewnętrzne, przekazanie do gospodarstwa domowego i różnicę stanu zapasów. [SE140 + SE145 + SE150 + SE155 + SE160 + SE165 + SE170 + SE175 + SE180 + SE185 + SE190 + SE195 + SE200]
SE136	Produkcja roślinna na 1 ha	zł/ha	Wartość produkcji roślinnej w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych z wyłączeniem ziemi oddzierżawionej oraz powierzchni użytków rolnych wyłączonych z produkcji. [SE135/(SE025-SE074)]
SE140	Zboża	zł	Dotyczy upraw na ziarno.
SE145	Rośliny białkowe	zł	Uprawiane na nasiona, bez upraw zbieranych na zielonkę z przeznaczeniem na pasze. Nie ujmuję się tu warzyw i soi.
SE146	Uprawy energetyczne	zł	Wszystkie rośliny uprawiane na cele energetyczne.
SE150	Ziemniaki	zł	Wszystkie typy odmian – także ziemniaki wczesne i sadzeniaki.

⁵ Stosuje się przelicznik 1 litr mleka = 1,031 kg.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE155	Buraki cukrowe	zł	Dotyczy przede wszystkim korzeni. Nie ujmuje się wartości liści, natomiast uwzględnia się wartość wysłodków otrzymanych z cukrowni lub odsprzedanych przez rolnika cukrowni.
SE160	Rośliny oleiste	zł	Rośliny oleiste i włókniste uprawiane na olej (bez bawełny).
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	Chmiel, tytoń, inne uprawy przemysłowe (łącznie z ziołami, roślinami aromatycznymi i przyprawowymi, bawełną i trzciną cukrową oraz włóknistymi i konopiami uprawianymi na włókno).
SE170	Warzywa, kwiaty	zł	Świeże warzywa, melony, truskawki, kwiaty i rośliny ozdobne (uprawiane w uprawie polowej lub pod osłonami). Tu uwzględniona jest też wartość produkcji grzybów (mimo, że powierzchnia uprawy grzybów nie jest uwzględniona w pozycji SE046).
SE175	Owoce	zł	Owoce z drzew i krzewów uprawianych w uprawie polowej (łącznie z owocami tropikalnymi).
SE180	Owoce cytrusowe	zł	Pomarańcze, mandarynki, klementynki, cytryny i inne owoce cytrusowe.
SE185	Wina i winogrona	zł	Winogrona konsumpcyjne, winogrona do produkcji win jakościowych i stołowych, różne produkty z winogron (moszcz z winogron itp.), wino, produkty uboczne z produkcji wina, rodzynki.
SE195	Uprawy pastewne	zł	Rośliny pastewne korzeniowe i kapustne, trawa w uprawie polowej, łąki, pastwiska trwałe i niepielęgnowane, pozostałe uprawy pastewne. Dolicza się tu także produkcję z ugorów (o ile taka występuje w gospodarstwie).
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	Nasiona i sadzonki (traw, roślin polowych i ogrodniczych, bez zbóż, roślin białkowych, ziemniaków i roślin oleistych), inne uprawy polowe (nieujęte w wyszczególnionych pozycjach), uprawy trwałe rosnące pod osłonami nieuwzględnione w SE170. Tu wlicza się także przyrost wartości młodych plantacji wieloletnich (do wejścia w plonowanie). Ustala się go na podstawie poniesionych kosztów.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	Produkcja obejmuje wartość produkcji żywca oraz wartość produktów pochodzenia zwierzęcego. Produkcja zwierzęca obejmuje: sprzedaż, różnicę wartości zwierząt (SE211) w roku obrachunkowym i przekazanie do gospodarstwa domowego. Pomniejsza się ją o zakup zwierząt. Rachunek jest przeprowadzany dla koniowatych, bydła, owiec, kóz, trzody chlewnej, drobiu i pozostałych zwierząt. W przypadku zwierząt stada podstawowego szacuje się także różnicę wartości zwierząt z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym. Produkcja produktów zwierzęcych obejmuje sprzedaż, przekazanie do gospodarstwa domowego, zużycie wewnętrzne i różnicę stanu zapasów. Do produktów zwierzęcych zalicza się: mleko i produkty z mleka krów, owiec i kóz, wełnę, jaja kurze, miód, inne produkty zwierzęce (obornik, jaja innych ptaków itp.), a także wpływy z usługowego odchowu zwierząt oraz przychody z krycia. [SE217 + SE220 + SE225 + SE230 + SE235 + SE240 + SE246 + SE251]
SE207	Produkcja zwierzęca na 1 LU	zł/LU	Wartość produkcji zwierzęcej w przeliczeniu na jedną jednostkę przeliczeniową zwierząt. [SE206/SE080]
SE211	Różnica wartości zwierząt	zł	Różnica wartości zwierząt stada podstawowego i obrotowego z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym. Zmienna ta umożliwia pominięcie wpływu zmian cen zwierząt stada podstawowego na wartość produkcji w danym roku.
SE217	Mleko i przetwory z mleka krowiego	zł	W tej pozycji ujęta jest wartość mleka i przetworów pomniejszona o odpowiednie opłaty współodpowiedzialnościowe (jeśli występują), lecz bez opłat karnych za nieprawidłową realizację kwoty mlecznej. Te opłaty są ujęte w saldzie dopłat i kar do produkcji mleka.
SE220	Żywiec wołowy	zł	Obejmuje produkcję i różnicę wartości zwierząt (z uwzględnieniem różnicy wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego).
SE225	Żywiec wieprzowy	zł	Obejmuje produkcję i różnicę wartości zwierząt (z uwzględnieniem różnicy wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego).

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE230	Żywiec barani i kozi	zł	Obejmuje produkcję i różnicę wartości zwierząt (z uwzględnieniem różnicy wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego).
SE235	Żywiec drobiowy	zł	Obejmuje produkcję i różnicę wartości zwierząt stada obrotowego (wartość na koniec roku – wartość na początek roku).
SE240	Jaja	zł	W pozycji tej uwzględnione są tylko jaja kurze.
SE246	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	zł	W tej pozycji ujęta jest wartość mleka i jego przetworów.
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	Pozycja ta obejmuje: żywiec koński i inne zwierzęta niewymienione wyżej – np.: króliki, roje pszczele, zwierzęta futerkowe, ryby, strusie (z uwzględnieniem różnicy wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego), a także wełnę i pozostałe produkty pochodzenia zwierzęcego (np. obornik czy mleko innych zwierząt), a także przychody z krycia i przychody z usługowego odchowu zwierząt. Różnica wartości stada podstawowego koni z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym też wliczana jest do tej pozycji.
SE256	Pozostała produkcja	zł	Do pozycji tej należą: czynsz za wydierżawioną ziemię w stanie gotowym do siewu, przychody z okazjonalnego przekazania powierzchni paszowej, produkty z lasu, świadczenie usług, wynajem sprzętu, odsetki od aktywów obrotowych niezbędnych do bieżącego funkcjonowania gospodarstwa rolnego, przychody z agroturystyki, przychody dotyczące wcześniejszych lat obrachunkowych, pozostałe produkty i przychody.
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	Wartość produktów roślinnych i zwierzęcych przekazanych do gospodarstwa domowego rolnika. Wartość ta stanowi część produkcji ogółem.
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	Wartość produktów roślinnych i zwierzęcych wytworzonych i zużytych w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, np. produkty roślinne zużyte jako pasze dla zwierząt, a także jako nasiona i sadzeniaki. Produkty te uwzględnione są w rachunku produkcji ogółem a zarazem stanowią one istotną pozycję w kosztach pasz i materiału rozmnożeniowego.

Tabela 3.1-4 Koszty

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE270	Koszty ogółem	zł	Obejmują: koszty bezpośrednie, koszty ogólnogospodarcze, amortyzację i koszt czynników zewnętrznych. Ujęte są tu koszty dotyczące działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego poniesione na produkcję uzyskaną w roku obrachunkowym. Uwzględnione są nakłady produktów potencjalnie towarowych wytworzonych w gospodarstwie rolnym ⁶ i zużytych w ramach działalności operacyjnej – do celów produkcyjnych (nasiona i sadzonki oraz pasze dla zwierząt żywionych systemem wypasowym i ziarnożernych). Podatki gospodarstwa rolnego i inne opłaty nie są włączone do kosztów ogółem, lecz uwzględniane są przy obliczaniu sald dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej i inwestycyjnej. Do kosztów ogółem nie włącza się wartości zakupionych zwierząt, ze względu na ujęcie ich w rachunku wartości produkcji. [SE281+SE336+SE360 + SE365]
SE275	Zużycie pośrednie	zł	Obejmuje koszty bezpośrednie (z uwzględnieniem produktów wytworzonych i zużytych w procesie produkcji w gospodarstwie rolnym) oraz koszty ogólnogospodarcze towarzyszące działalności operacyjnej w roku obrachunkowym. [SE281 + SE336]
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	Obejmują: koszty bezpośrednie produkcji roślinnej (nasiona i sadzonki, nawozy, środki ochrony roślin, pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej), koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej (pasza dla zwierząt żywionych systemem wypasowym i dla zwierząt ziarnożernych, inne koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej) oraz koszty bezpośrednie produkcji leśnej. [SE285 + SE295 + SE300 + SE305 + SE310 + SE320 + SE330 + SE331]
SE284	Koszty bezpośrednie produkcji roślinnej na 1 ha	zł/ha	Wartość kosztów bezpośrednich produkcji roślinnej w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych. [(SE285 + SE295 + SE300 + SE305)/(SE025-powierzchnia ziemi oddzierżawionej-SE074)]

⁶ Obornik nie jest traktowany jako produkt potencjalnie towarowy i nie jest uwzględniany w tej pozycji.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	Odnoszące się do upraw rolniczych i ogrodnich. Nowe nasadzenia plantacji trwałych i drzewostanu leśnego zalicza się do działalności inwestycyjnej, a nie do kosztów bezpośrednich (własne i obce).
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	Nasiona i sadzonki wyprodukowane i zużyte w gospodarstwie.
SE295	Nawozy	zł	Zakupione nawozy i materiały poprawiające jakość ziemi (bez zużytych w produkcji leśnej).
SE300	Środki ochrony roślin	zł	Środki ochrony roślin, pułapki i chwytaki, urządzenia płoszące ptaki, osłony przeciwgradowe, ochrona przeciwmrozowa itp. (bez środków zużytych w produkcji leśnej).
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	Obejmują: analizy gleby, zakup upraw na pniu, czynsz za ziemię dodzierżawioną na okres krótszy niż 1 rok, koszty dotyczące przygotowania produktów do sprzedaży, koszty przechowywania, koszty sprzedaży produktów roślinnych, usługi specjalistyczne do produkcji roślinnej itp.
SE309	Koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej na 1 LU	zł/LU	Wartość kosztów bezpośrednich produkcji zwierzęcej w przeliczeniu na 1 jednostkę przeliczeniową zwierząt. [(SE310 + SE320 + SE330)/SE080]
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	zł	Pasze treściwe (łącznie z lizawkami mineralnymi i środkami konserwującymi), pasze objętościowe, opłaty za wypas na wspólnych pastwiskach, koszty usługowego odchowu zwierząt, czynsz za dodzierżawioną powierzchnię paszową dla koni, bydła, owiec i kóz, niezaliczoną do powierzchni użytków rolnych (SE025) (własne i obce).
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rol.	zł	Produkty potencjalnie towarowe wytworzone w gospodarstwie rolnym (łącznie z mlekiem, ale bez mleka wyssanego przez cielęta, jagnięta i koźlęta) i skarmione przez zwierzęta żywione w systemie wypasowym.
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	zł	Pasze dla zwierząt ziarnożernych (m.in. trzody chlewnej i drobiu) – wszystkie rodzaje (własne i obce).
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych wytworzone w gosp. rol.	zł	Produkty potencjalnie towarowe wytworzone w gospodarstwie rolnym (łącznie z mlekiem, innym niż wyssane) i skarmione przez zwierzęta ziarnożerne.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	Opłaty za usługi weterynaryjne i koszty inseminacji, koszty analiz mleka, okazjonalne zakupy produktów pochodzenia zwierzęcego (mleko itp.), koszty dotyczące przygotowania produktów do sprzedaży, koszty przechowywania, koszty sprzedaży produktów zwierzęcych itp.
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	Nawozy, materiały ochronne, drobne koszty bezpośrednie. Koszty pracy najemnej, usług i maszyn nie są tu włączone. Są one wykazane w innych – odpowiednich rodzajowo pozycjach kosztowych.
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	Koszty ogólnogospodarcze związane z działalnością operacyjną, lecz nieuznane za koszty bezpośrednie działalności operacyjnej. [SE340 + SE345 + SE350 + SE356]
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	Koszty bieżącego utrzymania sprzętu (i zakupu narzędzi o małej wartości), koszty ponoszone na samochody osobowe, bieżące utrzymanie budynków i urządzeń melioracyjnych, ubezpieczenie budynków. Remonty kapitalne zaliczane są do działalności inwestycyjnej.
SE345	Energia	zł	Paliwa silnikowe i oleje smarne, energia elektryczna, paliwa grzewcze (opał).
SE350	Usługi	zł	Koszty pracy wykonanej w ramach usług oraz koszt wynajmu (zaangażowania) maszyn.
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	Woda, ubezpieczenia (bez ubezpieczeń budynków i wypadków przy pracy, odpowiedzialności cywilnej) oraz inne koszty ogólnogospodarcze powstałe w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego (np. opłaty za prowadzenie księgowości, opłaty telefoniczne).
SE360	Amortyzacja	zł	Amortyzacja środków trwałych własnych wycenionych według wartości odtworzeniowej. W rachunku wyników pozycja amortyzacji środków trwałych odnosi się do całego roku obrachunkowego. Kwota amortyzacji jest ustalana na podstawie wartości odtworzeniowej. Amortyzacja dotyczy: plantacji wieloletnich, budynków i wyposażenia trwałego, urządzeń melioracyjnych, maszyn i narzędzi. Nie oblicza się amortyzacji w przypadku ziemi, lasów oraz aktywów obrotowych.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	Koszty zaangażowania obcych czynników wytwórczych (pracy, ziemi i kapitału) w procesie produkcyjnym. Do tych kosztów zaliczają się: wynagrodzenia za pracę, czynsze i odsetki. [SE370 + SE375 + SE380]
SE370	Wynagrodzenia	zł	Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne pracowników najemnych. Nie wlicza się kwot otrzymanych przez pracowników zaliczanych do nieopłaconej siły roboczej.
SE375	Czynsze	zł	Czynsze za dodzierżawę ziemi, budynków i koszty opłat dzierżawnych.
SE380	Odsetki	zł	Odsetki i opłaty finansowe płacone za kredyty zaciągnięte w celu zakupu ziemi, budynków, maszyn i wyposażenia, zwierząt oraz materiałów. Odsetki i opłaty finansowe za zobowiązania.

Tabela 3.1-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	Dopłaty do działalności operacyjnej (bez dopłat do inwestycji). Ewidencja danych rachunkowych odbywa się na podstawie dopłat „należnych”. [SE610 + SE615 + SE624 + SE625 + SE626 + SE630 + SE699]
SE606	Dopłaty bezpośrednie	zł	Unijne i krajowe dotacje niezwiązane z wielkością produkcji (decoupled) oraz dotacje związane z wielkością produkcji (coupled), z wyjątkiem dotacji na rozwój obszarów wiejskich, kosztów i zakupu zwierząt.
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	Dopłaty do produkcji roślinnej, łącznie z płatnościami wyrównawczymi (płatnościami obszarowymi i dopłatami za odłogowanie ziemi) oraz wsparciem specjalnym do produkcji roślinnej. Także pomoc na mocy art. 68 i inne wsparcie związane z wielkością produkcji (coupled).
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	Pozostałe dopłaty do upraw polowych, ogrodnich i plantacji wieloletnich.
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	Dopłaty do zwierząt i do produktów pochodzenia zwierzęcego, włączając pomoc na mocy art. 68. [SE616 + SE617 + SE618 + SE619]
SE616	Dopłaty do produkcji mleka	zł	W pozycji tej ujmowane jest wsparcie specjalne dotyczące krów mlecznych oraz produkcji mleka i produktów mlecznych.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	Dopłaty uzyskiwane z tytułu chowu bydła innego niż krowy mleczne, np. premie za cielęta płci męskiej, za młode byczki, za krowy mamki. W pozycji tej ujmowane jest również wsparcie specjalne dotyczące pozostałej produkcji bydłowej.
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	Poza dopłatami do matek owczych i kozich, uwzględnione są dopłaty do produktów wytwarzanych z mleka koziego i owczego. W pozycji tej ujmowane jest również wsparcie specjalne dotyczące produkcji owiec i kóz.
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej, w tym również wsparcie specjalne (w sytuacji kiedy otrzymanych dopłat nie można przypisać do określonej działalności z powodu braku odpowiednio szczegółowych danych).
SE621	Dopłaty rolnośrodowiskowe	zł	Dopłaty rolnośrodowiskowe. Dotacje na ograniczenia środowiskowe i płatności związane z ograniczeniami naturalnymi lub innymi ograniczeniami specyficznymi dla danego obszaru.
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)	zł	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach produkcji rolniczej (ONW).
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	Dopłaty za dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE, do usług doradztwa rolniczego, dopłaty do poprawy jakości produktów rolniczych, do szkoleń, do zalesiania i do zachowania równowagi ekologicznej środowiska leśnego, a także rozwiązania z zakresu zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
SE624	Dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	Dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich obejmują: dopłaty rolnośrodowiskowe, dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach produkcji rolniczej (ONW), pozostałe dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich uwzględniające dopłaty ze środków krajowych. W zmiennej tej zawiera się SE621, SE622, SE623.
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	Dopłaty do kosztów i nakładów poniesionych w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego z wyłączeniem dopłat do wynagrodzeń, czynszów, podatków i odsetek.
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	Dopłaty do wynagrodzeń, czynszów i odsetek.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE630	Płatności „decoupled”	zł	Płatności „decoupled” obejmują podstawowe wsparcie dochodu z tytułu zrównoważonego rozwoju, uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów do celów zrównoważoności, uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników, płatność z tytułu ekoschematów, jak również płatność dla małych gospodarstw.
SE633	Podstawowe wsparcie dochodu z tytułu zrównoważonego rozwoju	zł	Podstawowe wsparcie dochodu z tytułu zrównoważonego rozwoju zastępujące jednolitą płatność obszarową (JPO). W tej pozycji ujmowane jest również przejściowe wsparcie krajowe tj. płatność niezwiązana do tytoniu i uzupełniająca płatność podstawowa (UPP).
SE699	Pozostałe dopłaty	zł	Pozostałe dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa, w tym dotacje z tytułu kłęsk żywiołowych oraz dotacje i wsparcie o charakterze wyjątkowym.

Tabela 3.1-6 Salda dopłat i podatków

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	Dopłaty i podatki mające związek z działalnością operacyjną w roku obrachunkowym. Saldo dopłat i podatków w ramach działalności operacyjnej obejmuje dopłaty i saldo VAT z działalności operacyjnej (obliczane tylko w gospodarstwach „ryczałtowych”) pomniejszone o podatki gospodarstwa rolnego. [SE605 + SE395– SE390]
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	Dopłaty do działalności operacyjnej (bez dopłat do inwestycji). Ewidencja danych rachunkowych odbywa się na podstawie dopłat „należnych”. [SE610 + SE615 + SE624 + SE625 + SE626 + SE630 + SE699]
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	zł	Co do zasady sprzedaże i zakupy w wynikach standardowych są ujęte w wartości netto (bez podatku VAT). W przypadku rolników rozliczających VAT na zasadach ogólnych saldo nie jest obliczane. W przypadku rolników ryczałtowych (większość) saldo jest obliczane odejmując od kwoty VAT należnego (od sprzedaży) kwotę VAT naliczonego (od zakupów).

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE390	Podatki	zł	Podatki i inne opłaty gospodarstwa rolnego (bez VAT gospodarstwa rolnego i podatków osobistych rolnika), a także podatki i inne opłaty od ziemi i budynków. Dopłaty do podatków nie są ujmowane.
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	Dopłaty i podatki niemające związku z działalnością operacyjną gospodarstwa rolnego w roku obrachunkowym. Saldo to oblicza się poprzez odjęcie od kwoty dopłat do działalności inwestycyjnej kwoty VAT naliczonego (zapłaconego przy zakupach mających związek z działalnością inwestycyjną). [SE406 + SE408]
SE406	Raty dotacji inwestycyjnych	zł	Rata dotacji inwestycyjnych do rozliczenia w ciągu 12 miesięcy.
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	Podatek VAT zapłacony od inwestycji.

Tabela 3.1-7 Dochód na gospodarstwo rolne

Symbol	Zmienna	J.m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE131	Produkcja ogółem	zł	Całkowita wartość produkcji roślinnej i produktów roślinnych, produkcji zwierzęcej i produktów zwierzęcych oraz pozostałej produkcji, w tym działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym (OGA). Obejmuje: sprzedaż, przekazania do gospodarstwa domowego, zużycie na potrzeby gospodarstwa rolnego, różnicę stanu zapasów, różnicę wartości zwierząt wywołaną zmianą cen a pomniejszona jest o zakup zwierząt. [SE135 + SE206 + SE256]
SE275	Zużycie pośrednie	zł	Obejmuje koszty bezpośrednie (z uwzględnieniem produktów wytworzonych w gospodarstwie rolnym) oraz koszty ogólnogospodarcze towarzyszące działalności operacyjnej w roku obrachunkowym. [SE281 + SE336]

Symbol	Zmienna	J.m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	Dopłaty i podatki mające związek z działalnością operacyjną w roku obrachunkowym. Saldo dopłat i podatków w ramach działalności operacyjnej obejmuje dopłaty i saldo VAT z działalności operacyjnej pomniejszone o podatki gospodarstwa rolnego. [SE605 + SE395– SE390]
SE410	Wartość dodana brutto	zł	Obejmuje produkcję ogółem pomniejszoną o zużycie pośrednie, a następnie skorygowaną o saldo dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej. [SE131– SE275 + SE600]
SE360	Amortyzacja	zł	Amortyzacja środków trwałych własnych wycenionych według wartości odtworzeniowej. W rachunku wyników pozycja amortyzacji środków trwałych odnosi się do całego roku obrachunkowego. Kwota amortyzacji jest ustalana na podstawie wartości odtworzeniowej. Amortyzacja dotyczy: plantacji wieloletnich, budynków i wyposażenia trwałego, urządzeń melioracyjnych, maszyn i narzędzi. Nie oblicza się amortyzacji w przypadku ziemi, lasów oraz aktywów obrotowych.
SE415	Wartość dodana netto	zł	Opłata za zaangażowanie czynników wytwórczych do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, bez względu na ich status własnościowy (obce lub własne). Ten parametr jest odpowiedni do porównań gospodarstw posiadających różną strukturę własnościową zaangażowanych czynników wytwórczych. Oblicza się go przez odjęcie amortyzacji od wartości dodanej brutto. [SE410 – SE360]
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	Koszty zaangażowania obcych czynników wytwórczych (pracy, ziemi i kapitału) w procesie produkcyjnym. Do tych kosztów zaliczają się: wynagrodzenia za pracę, czynsze i odsetki. [SE370 + SE375 + SE380]

Symbol	Zmienna	J.m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	Dopłaty i podatki niemające związku z działalnością operacyjną gospodarstwa rolnego w roku obrachunkowym. Saldo to oblicza się poprzez odjęcie od kwoty dopłat do działalności inwestycyjnej kwoty VAT naliczonego (zapłaconego przy zakupach mających związek z działalnością inwestycyjną). [SE406 + SE408]
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	Opłata za zaangażowanie własnych czynników wytwórczych (w przypadku gospodarstw posiadających osobowość prawną tylko ziemi i kapitału) do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego oraz opłata za ryzyko podejmowane przez prowadzącego gospodarstwo rolne w roku obrachunkowym. Dochód ten oblicza się przez dodanie do wartości dodanej netto salda dopłat i podatków dotyczących inwestycji oraz odjęcie kosztu czynników zewnętrznych. [SE415– SE365 + SE405]

Tabela 3.1-8 Dochód na osobę

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	zł/ AWU	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną (jednostkę przeliczeniową pracy). [SE415/SE010]
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	zł/ FWU	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny (jednostkę przeliczeniową pracy rodziny). Obliczony tylko dla gospodarstw rolnych, w których występują nakłady pracy własnej (SE015>0). [SE420/SE015]

Tabela 3.1-9 Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego

Symbol	Zmienna	J.m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE436	Aktywa ogółem	zł	Obejmuje tylko aktywa stanowiące własność rolnika. Aktywa ogółem obejmują wartość aktywów trwałych i aktywów obrotowych na koniec roku obrachunkowego. [SE441 + SE465]
SE441	Aktywa trwałe	Zł	Aktywa trwałe obejmują ziemię rolniczą, budynki gospodarstwa rolnego, nasadzenia leśne, maszyny i urządzenia, zwierzęta stada podstawowego, a także wartości niematerialne i prawne i inne aktywa trwałe. Ujmowane są tu również środki trwałe będące w fazie inwestycji [SE446 + SE450 + SE455 + SE460]
SE446	Ziemia i uprawy trwałe	Zł	Obejmuje ziemię rolniczą, urządzenia melioracyjne, uprawy trwałe, kwoty i inne przypisane prawa (włącznie z kosztami nabycia) oraz lasy. Kwoty produkcyjne (i inne przypisane prawa) uzyskane bezpłatnie nie są wyceniane w bilansie (ewidencjonowana jest tylko ich sprzedaż). Ujmowane są tu również uprawy trwałe będące w fazie inwestycji.
SE450	Budynki	Zł	Budynki i ich trwałe wyposażenie należące do rolnika. Ujmowane są tu również budynki będące w fazie inwestycji.
SE455	Maszyny, urządzenia i śr. transportu	Zł	Maszyny, ciągniki, samochody osobowe i ciężarówki, sprzęt nawadniający (bez narzędzi o małej wartości bądź o okresie użytkowania nieprzekraczającym jednego roku). Ujmowane są tu również maszyny, urządzenia i środki transportu będące w fazie inwestycji.
SE460	Stado podstawowe (płeć żeńska)	Zł	Tu uwzględnia się: jałówki cielne, krowy mleczne, inne krowy w okresie rozrodu, matki kozie i owcze oraz maciory.
SE465	Aktywa obrotowe	Zł	Aktywa obrotowe obejmują zwierzęta stada obrotowego oraz kapitał obrotowy (zapasy produktów rolnych i pozostałe aktywa obrotowe). [SE470 + SE475 + SE480]
SE470	Stado obrotowe	Zł	Tu uwzględnia się wartość wszystkich zwierząt produkcyjnych (poza zwierzętami stada podstawowego).

Symbol	Zmienna	J.m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE475	Zapasy produktów rolniczych	zł	Tu ujmuje się wartość wszystkich produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – bez plantacji nieowocujących (w tym wartość produkcji roślinnej w toku – cykl krótki).
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	zł	Ujmowane są w tej pozycji: wartość upraw na pniu, udziały gospodarstwa rolnego w jednostkach rolniczych, należności krótkoterminowe, gotówka w kasie i na rachunku bankowym (kwota niezbędna do bieżącego funkcjonowania gospodarstwa rolnego).
SE485	Zobowiązania ogółem	zł	Obejmują wartość wszystkich pozostających do spłaty zobowiązań długo- i krótkoterminowych. [SE490 + SE495]
SE490	Zobowiązania długoterminowe	zł	Ujmowane są tu zobowiązania zaciągnięte na okres dłuższy niż jeden rok.
SE495	Zobowiązania krótkoterminowe	zł	Ujmowane są tu zobowiązania zaciągnięte na okres nieprzekraczający jednego roku.
SE501	Kapitał własny	zł	Odzwierciedla wartość aktywów ogółem pomniejszoną o wartość zobowiązań ogółem. [SE436 – SE485]

Tabela 3.1-10 Wskaźniki finansowe

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	Odzwierciedla wartość kapitału własnego na koniec roku obrachunkowego pomniejszoną o wartość kapitału własnego na początek roku obrachunkowego. [SE501 – SE501P ⁷]
SE510	Średnia wartość kapitału gospodarstwa rolnego	zł	Odzwierciedla średnią arytmetyczną wartość kapitału gospodarstwa rolnego [(stan na początek roku + stan na koniec roku obrachunkowego)/2] bez wartości ziemi, tj. wartość: zwierząt, upraw trwałych, urządzeń melioracyjnych, budynków, maszyn i urządzeń oraz kapitału obrotowego. Parametr ten obliczany jest tylko w sytuacji, gdy wartość ziemi jest rejestrowana oddzielnie od wartości budynków.

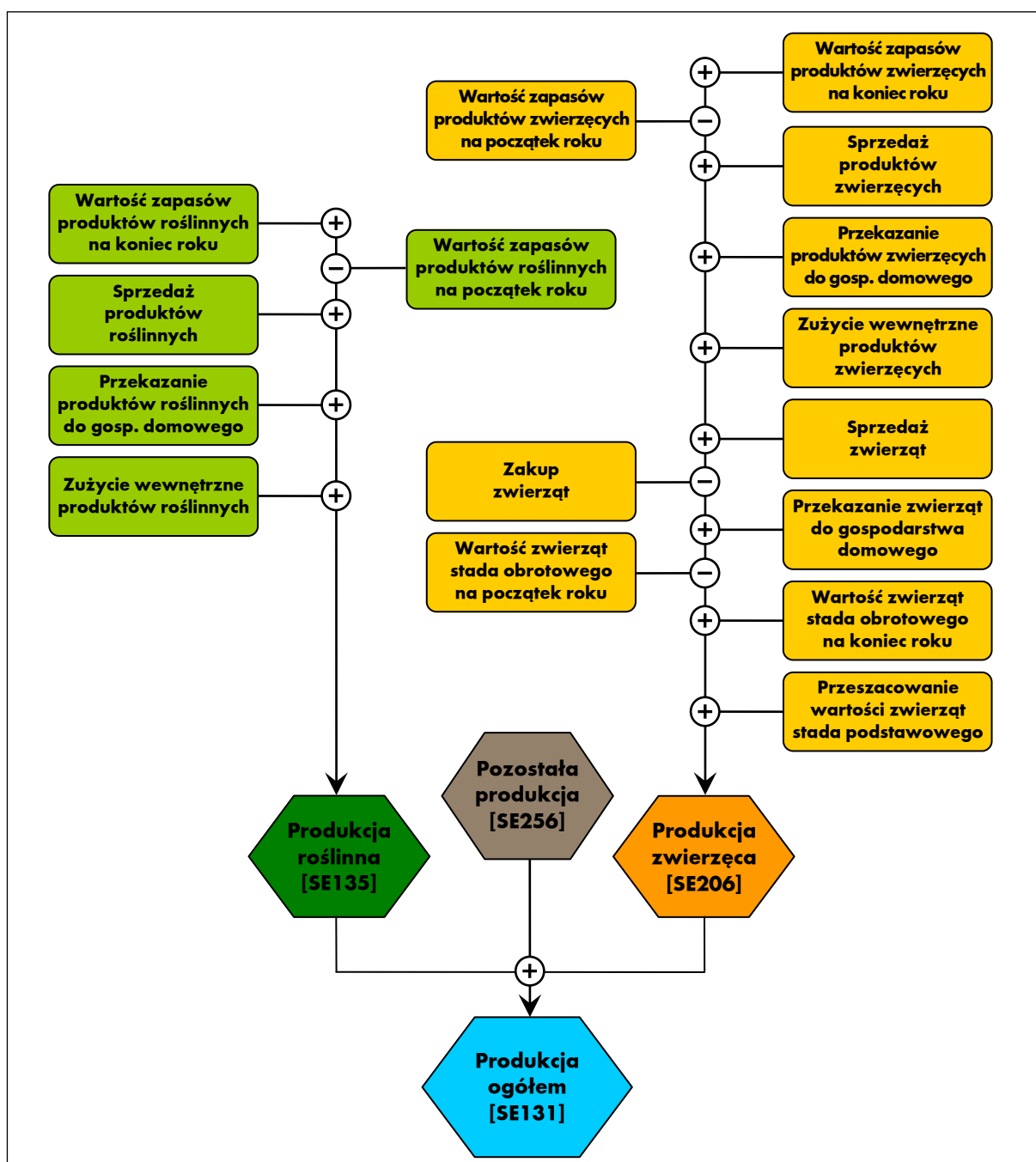
⁷ SE501P = Kapitał własny na początek roku obrachunkowego.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE516	Inwestycje brutto	zł	Inwestycje brutto to wartość zakupionych i wytworzonych środków trwałych pomniejszona o wartość sprzedanych oraz przekazanych nieodpłatnie środków trwałych w roku obrachunkowym + różnica wartości stada podstawowego.
SE521	Inwestycje netto	zł	Inwestycje brutto pomniejszone o obliczoną dla roku obrachunkowego wartość amortyzacji. [SE516 – SE360]
SE526	Przepływ pieniężny (1)	zł	Ukazuje zdolność gospodarstwa rolnego do samofinansowania swojej działalności i tworzenia oszczędności w ramach działalności operacyjnej. Przepływ pieniężny (1) obliczany jest w następujący sposób: sprzedaż produktów + inne przychody + sprzedaż zwierząt – koszty ogółem – koszty zakupu zwierząt + saldo dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej + saldo dopłat i podatków dotyczących inwestycji.
SE530	Przepływ pieniężny (2)	zł	Ukazuje zdolność gospodarstwa rolnego do samofinansowania swojej działalności i tworzenia oszczędności. Przepływ pieniężny (2) obliczany jest w następujący sposób: Przepływ pieniężny (1) + sprzedaż środków trwałych - zakupy i inwestycje w środkach trwałych + stan zobowiązań na koniec roku – stan zobowiązań na początek roku.
SE532	Relacja przepływów pieniężnych (2) do aktywów ogółem	krotność	Relacja przepływów pieniężnych (2) do aktywów ogółem. [SE530/SE436]

3.2. Schematy obliczania kategorii ekonomicznych

W tym rozdziale zamieszczone są schematy obliczania podstawowych kategorii ekonomicznych zawartych w „Wynikach Standardowych FADN”. Schematy opracowano na podstawie materiałów zamieszczonych na stronie internetowej pod adresem: <https://circabc.europa.eu/ui/group/befb6055-ab0c-4305-84fe-0c80c1c0553d/library/1df3a121-11ee-40c3-a991-70a5f3cdd9d7/details> [13].

Schemat 3.2-1 Rachunek wartości produkcji ogółem



Schemat 3.2-1 ilustruje rachunek wartości produkcji ogółem uzyskanej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego. Składa się na nią wartość produkcji roślinnej, wartość produkcji zwierzęcej i wartość pozostałej produkcji.

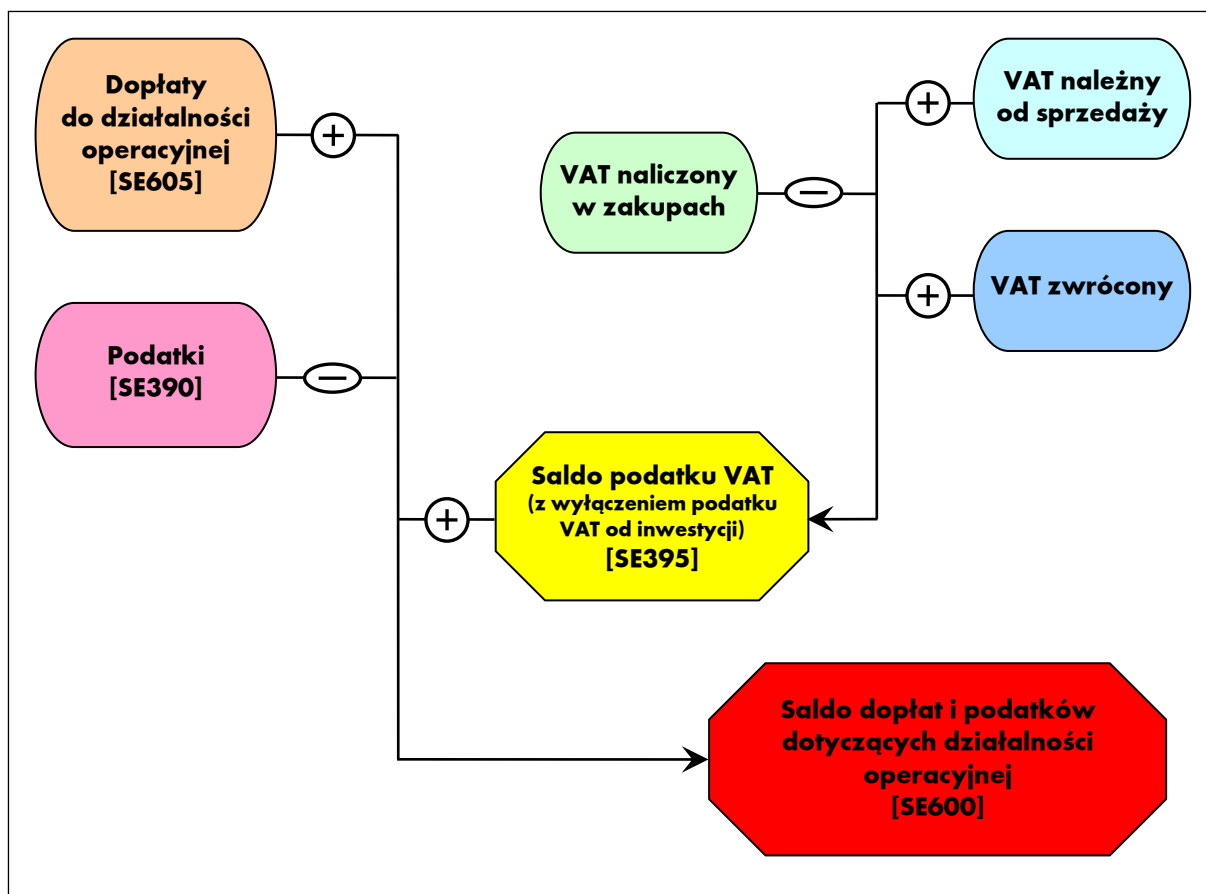
W rachunku produkcji uwzględniana jest sprzedaż produktów, różnica stanu zapasów, zużycie wewnętrzne i przekazanie do gospodarstwa domowego. Dzięki takiemu podejściu uzyskuje się pełne odzwierciedlenie obrotu produktami gotowymi – transakcje rynkowe, przekazania nieodpłatne oraz transfery produktów w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego. Wartość zużycia wewnętrznego produktów potencjalnie towarowych nie wpływa na poziom określonych nadwyżek ekonomicznych, gdyż znajduje się ona po obu stronach rachunku (produkcyjnej i kosztowej).

Schemat 3.2-2 Rachunek różnicy wartości zwierząt stada podstawowego

$\text{REGIDX}_n = \frac{\frac{W_{kn}}{L_{kn}}}{\frac{W_{pn}}{L_{pn}}}$	gdzie: REGIDX - index cen; W_k - wartość na koniec roku obrachunkowego; n - grupa zwierząt; L_k - liczba zwierząt na koniec roku obrachunkowego; W_p - wartość na początek roku obrachunkowego; L_p - liczba zwierząt na początek roku obrachunkowego; LVVAL - różnica wartości zwierząt.
$\text{LVVAL}_n = \left(\frac{W_{Kn}}{\text{REGIDX}_n} - W_{pn} \right) \times \frac{(1 + \text{REGIDX}_n)}{2}$	

W rachunku wartości produkcji zwierzęcej uwzględniona jest różnica wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego. Różnica wartości zwierząt stada podstawowego spowodowana jest zmianą cen w roku obrachunkowym oraz zmianą liczby zwierząt. W przypadku stada obrotowego różnica wartości zwierząt obliczana jest jako różnica pomiędzy stanem końcowym a stanem początkowym. Wartość przeszacowania zwierząt stada podstawowego i obrotowego została wyodrębniona jako zmienna SE211. Umożliwia to uznaniowe pominięcie tego składnika w rachunku wartości produkcji i następnie określonych nadwyżek ekonomicznych. Ponadto w rachunku wartości produkcji zwierzęcej odejmowana jest wartość zakupionych zwierząt, dzięki czemu rachunek wyników obrazuje zrealizowaną produkcję własną. Z tego też powodu wartość zakupionych zwierząt nie znajduje się w strukturze kosztów gospodarstwa rolnego.

Schemat 3.2-3 Rachunek salda dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej



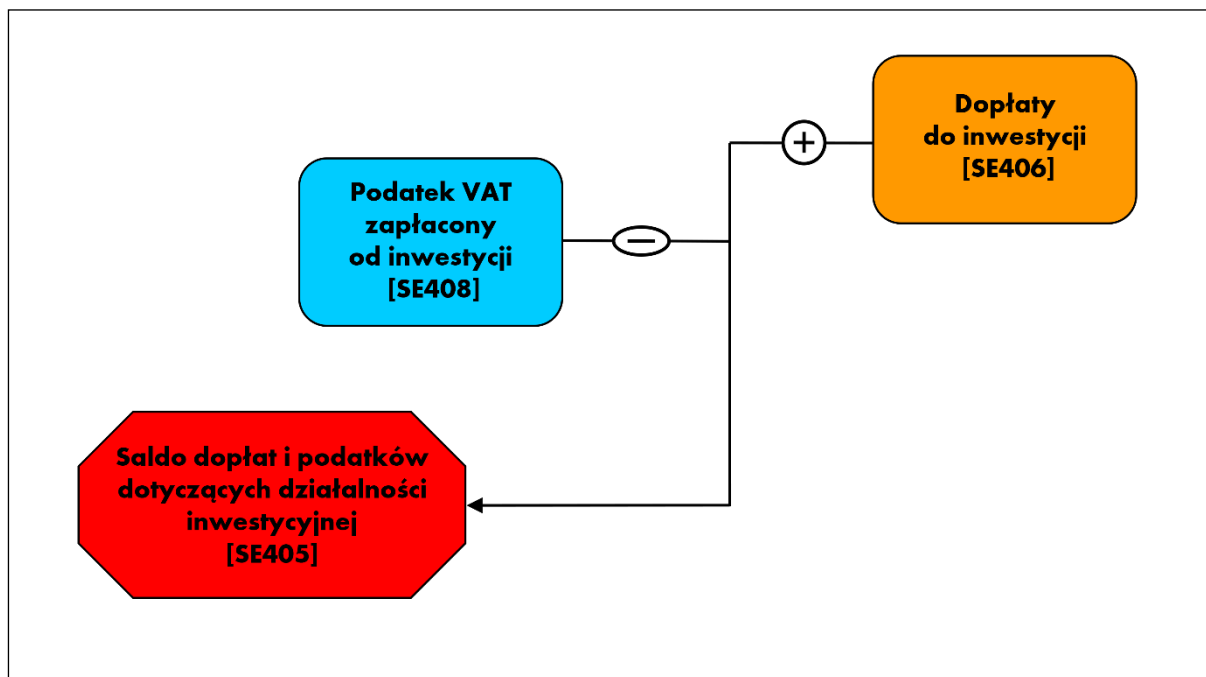
Podatki należne z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego i prowadzonej działalności rolniczej **nie są** ujęte w kosztach (patrz: Tabela 3.1-4). Podatki te są uwzględnione w rachunku salda SE600 (patrz: Tabela 3.1-6 oraz Schemat 3.2-3). Dzięki temu możliwe jest określenie poziomu transferów wartości dodanej pomiędzy gospodarstwem rolnym, a sektorem publicznym. Wartość ujemna zmiennej SE600 oznacza transfer środków pieniężnych poza gospodarstwo rolne.

W przypadku gospodarstw rolnych rozliczających podatek VAT na zasadach ogólnych saldo podatku VAT (SE395), czyli różnica między VAT należnym a naliczonym **wynosi 0** (zero). Tym samym saldo podatku VAT w tych gospodarstwach **nie wpływa** na wartość dochodu z gospodarstwa rolnego.

W gospodarstwach rolnych korzystających ze zwolnienia od podatku VAT („ryczałtowych”) saldo (SE395) jest obliczane jako różnica kwoty VAT należnego (od sprzedaży) i kwoty VAT naliczonego (od zakupów) i **jest uwzględnione** w rachunku dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego.

W Polsce „VAT zwrócony” (rozumiany jako zryczałtowany zwrot podatku VAT) nie funkcjonuje. Na schemacie został on uwzględniony w celu zapewnienia zgodności metodycznej na poziomie UE.

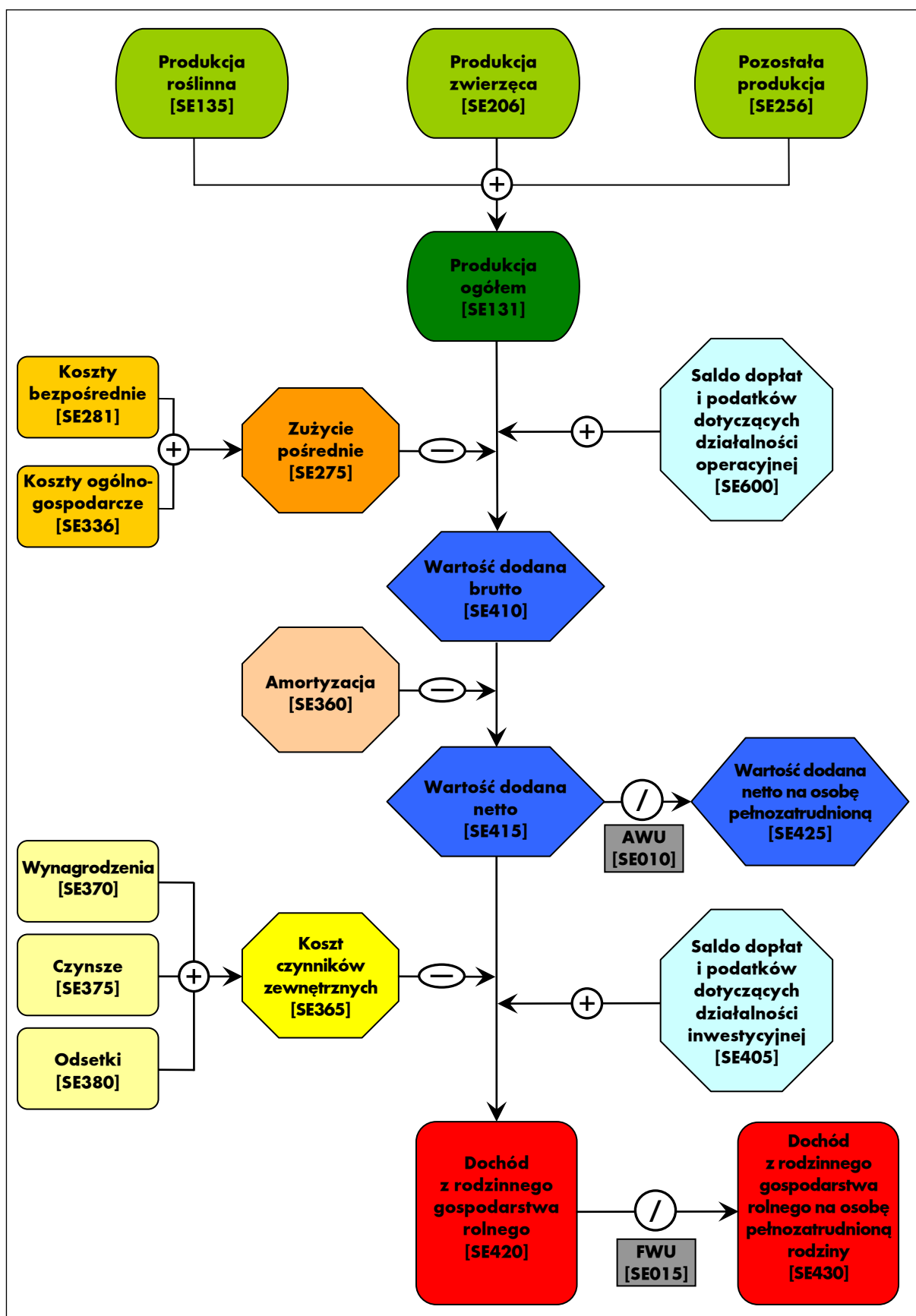
Schemat 3.2-4 Rachunek salda dopłat i podatków dotyczących działalności inwestycyjnej



Saldo dopłat i podatków dotyczących działalności inwestycyjnej wpływa na wielkość zrealizowanego dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego. Dodatnia wartość tego salda wskazuje na wsparcie przez budżet działalności inwestycyjnej gospodarstwa rolnego.

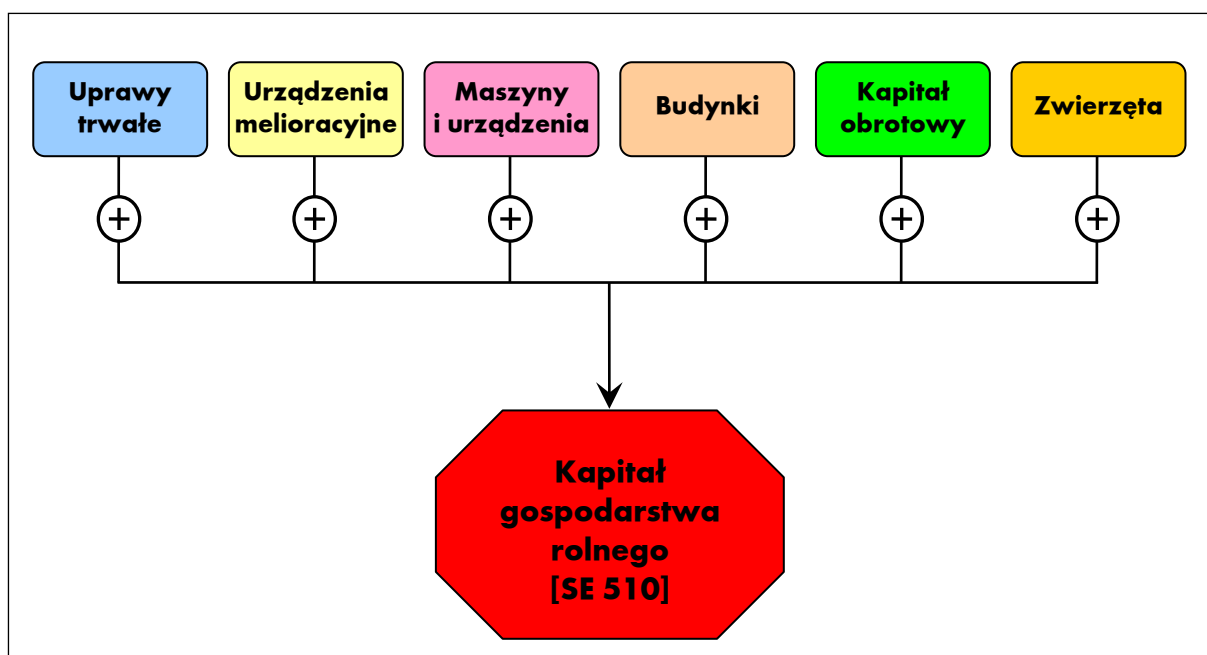
W przypadku gospodarstw rolnych rozliczających podatek VAT na zasadach ogólnych podatek VAT zapłacony od inwestycji jest wyłączony z rachunku salda dopłat i podatków dotyczących działalności inwestycyjnej. Tym samym podatek VAT zapłacony od inwestycji nie wpływa na wartość dochodu z gospodarstwa rolnego.

Schemat 3.2-5 Rachunek dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego



Schemat 3.2-5 przedstawia rachunek poszczególnych kategorii nadwyżek ekonomicznych. Pierwszą nadwyżką ekonomiczną jest wartość dodana brutto gospodarstwa rolnego. Oblicza się ją poprzez odjęcie zużycia pośredniego od produkcji ogółem i dodanie salda dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej. Dopłaty zwiększają wartość dodaną brutto, a podatki (nie były one uwzględnione w zużyciu pośrednim) powodują jej zmniejszenie. Po odjęciu amortyzacji od wartości dodanej brutto uzyskuje się wartość dodaną netto gospodarstwa rolnego. W kolejnym etapie odejmuje się od wartości dodanej netto koszt czynników zewnętrznych oraz dodaje saldo dopłat i podatków dotyczących działalności inwestycyjnej. W ten sposób uzyskuje się podstawową nadwyżkę ekonomiczną uzyskiwaną w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, określaną pojęciem dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego⁸. Dochód ten stanowi opłatę za własne czynniki wytwórcze (praca, ziemia i kapitał) zaangażowane do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego oraz ryzyko podejmowane przez prowadzącego gospodarstwo rolne w roku obrachunkowym.

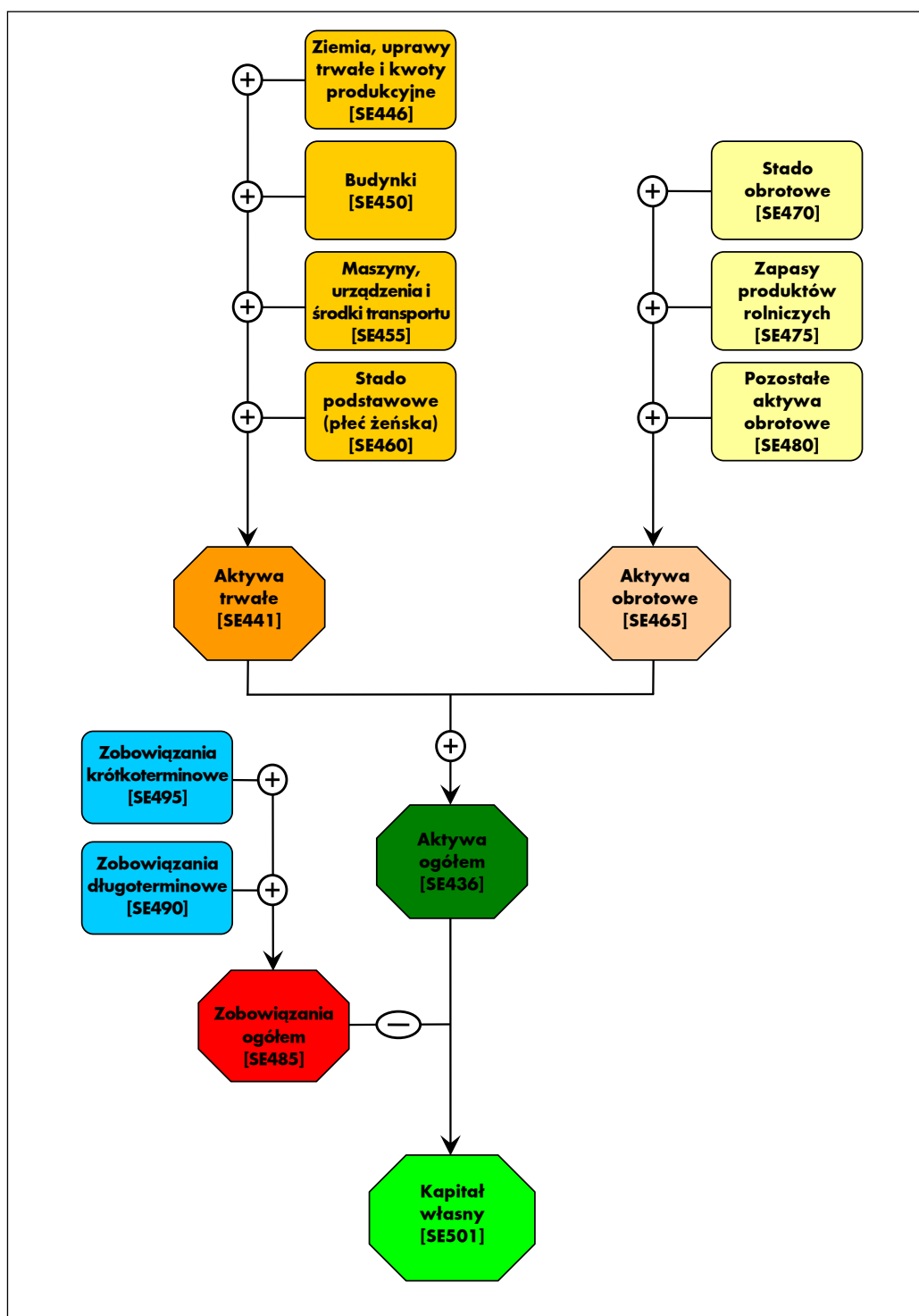
Schemat 3.2-6 Rachunek kapitału gospodarstwa rolnego



Schemat 3.2-6 ilustruje rachunek kapitału gospodarstwa rolnego według ustaleń metodycznych FADN. Do kapitału gospodarstwa rolnego nie wlicza się wartości ziemi oraz przypisanych do niej kwot produkcyjnych i innych praw.

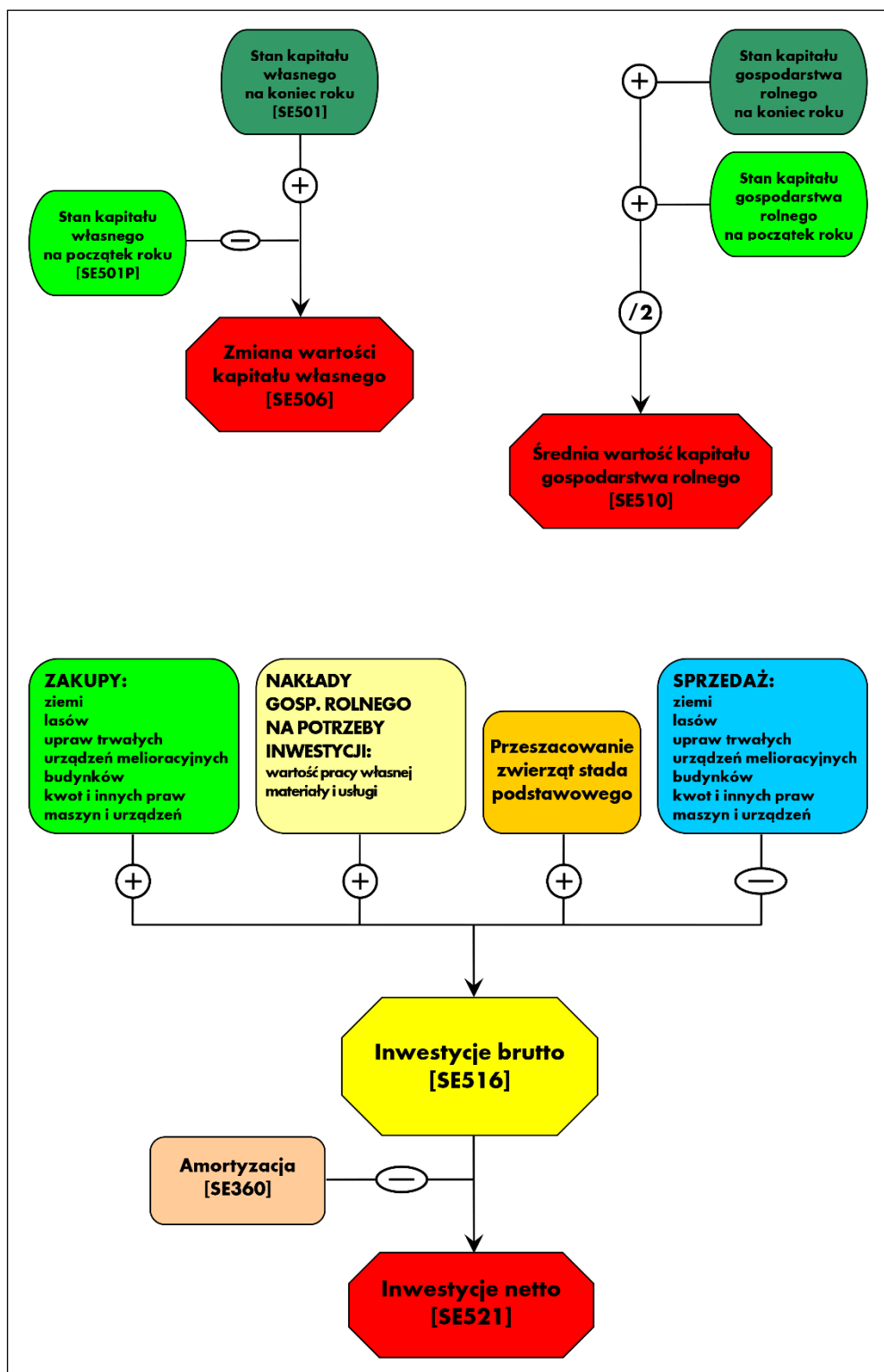
⁸ W gospodarstwach osób prawnych kategoria ta nazywana jest dochodem netto.

Schemat 3.2-7 Bilans finansowy gospodarstwa rolnego



Bilans finansowy gospodarstwa rolnego prezentowany jest w formie syntetycznej. Po stronie aktywów wyróżniono dwie grupy aktywów: aktywa trwałe składające się z 4 grup i aktywa obrotowe – składające się z 3 grup. Kapitał własny obliczany jest jako różnica pomiędzy wartością aktywów ogółem i zobowiązań ogółem.

Schemat 3.2-8 Rachunek wybranych wskaźników bilansowych i finansowych



Schemat 3.2-8 prezentuje rachunek czterech wskaźników: dwóch bilansowych – zmiany wartości kapitału własnego i średniej wartości kapitału gospodarstwa rolnego oraz dwóch finansowych: inwestycji brutto i inwestycji netto.

4. Uwagi do Wyników Standardowych FADN

4.1. Informacje o zbieraniu danych rachunkowych w Polsce

Na podstawie danych Badania Struktury Gospodarstw Rolnych 2016 (BSGR 2016) określono liczbę gospodarstw, które posiadały wielkość ekonomiczną większą, bądź równą 4 000 euro (748 540 gospodarstw) [11]. Wielkość ta (4 000 euro) jest minimalną wielkością ekonomiczną gospodarstw włączonych do pola obserwacji Polskiego FADN.

Gospodarstwa rolne zostały sklasyfikowane według zasad w pełni zharmonizowanych z przepisami UE ustalającymi tzw. Wspólnotową Typologię Gospodarstw Rolnych. W klasyfikacji gospodarstw rolnych zostały użyte współczynniki Standardowej Produkcji SO „2013”, obowiązujące od 2020 roku. Parametry te zostały obliczone w IERiGŻ-PIB przy udziale ekspertów z IUNG, SGGW oraz z innych instytucji dla czterech wydzielonych w Polsce regionów FADN o numerach: 785, 790, 795, 800 [21].

Mapa 4-1 Podział Polski na regiony FADN



Źródło: opracowanie własne na podstawie [8].

Algorytm do przeprowadzenia klasyfikacji gospodarstw rolnych według zasad Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych został opracowany w IERiGŻ-PIB na podstawie odpowiednich wytycznych Unii Europejskiej - Rozporządzenie

Wykonawcze Komisji (UE) 2015/220 z dnia 3 lutego 2015 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1217/2009 ustanawiającego sieć zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej (Dz. U. L 46, 19.2.2015) (Dz. U. L 335, 13.12.2008) [10], [16].

4.2. Zbiór gospodarstw rolnych prowadzących rachunkowość w ramach Polskiego FADN

W zbiorze dla roku obrachunkowego 2024 znajduje się 11 053 gospodarstw osób fizycznych oraz 121 gospodarstw osób prawnych. Te gospodarstwa rolne są statystycznie reprezentatywną próbą pod względem typu rolniczego i klasy wielkości ekonomicznej oraz regionu FADN dla pola obserwacji Polskiego FADN liczącego gospodarstw towarowych w Polsce.

W zbiorze gospodarstw rolnych osób fizycznych znajdują się 264 gospodarstwa posiadające certyfikat zgodności z zasadami produkcji ekologicznej. Gospodarstwa te nie były dobierane do próby celowo tak jak ogół gospodarstw i nie są reprezentatywne statystycznie dla towarowych gospodarstw ekologicznych znajdujących się w polu obserwacji Polskiego FADN. Tabela 4.2-1 przedstawia rozkład gospodarstw ekologicznych pod względem typów rolniczych i klas wielkości ekonomicznej

Tabela 4.2-1 Rozkład badanych⁹ gospodarstw rolnych osób fizycznych według typów rolniczych i klas wielkości ekonomicznej

		Klasy według ES6						RAZEM
		Bardzo małe (2<=€<8)	Małe (8<=€<25)	Średnio-małe (25<=€<50)	Średnio-duże (50<=€<100)	Duże (100<=€<500)	Bardzo duże (€>=500)	
Typy według TF8	Uprawy polowe (1)	15	51	26	10	3	0	105
	Uprawy ogrodnicze (2)	0	0	0	0	0	0	0
	Uprawy trwałe (4)	1	7	3	4	0	0	15
	Krowy mleczne (5)	1	11	7	7	0	0	26
	Zwierzęta trawożerne (6)	2	31	17	5	4	0	59
	Trzoda chlewna (71)	0	1	0	0	0	0	1
	Drób (72)	0	0	0	0	0	0	0
	Mieszane (8)	5	38	12	2	1	0	58
RAZEM (€>=4)		24	139	65	28	8	0	264

Pomimo określenia dla klasy gospodarstw bardzo małych przedziału wartości od 2 000 do 8 000 euro, należy pamiętać, że w Polsce w grupie tych gospodarstw znajdują się tylko gospodarstwa o wartości SO nie mniejszej niż 4 000 euro (zgodnie z progiem włączającym gospodarstwa do badań Polskiego FADN).

Tabela 4.2-2 Rozkład badanych gospodarstw rolnych osób fizycznych według klas obszarowych użytków rolnych (UR)

Ze względu na duże zainteresowanie krajowych użytkowników wynikami gospodarstw posiadających zróżnicowane zasoby ziemi w przypadku jednostek ekologicznych dokonano dodatkowej klasyfikacji według klas obszarowych użytków rolnych. Wyniki w postaci średnich arytmetycznych zaprezentowano dla sześciu grup obszarowych.

⁹ Dane z tych gospodarstw posłużyły do wykonania opracowania.

		Liczba gospodarstw w próbie
Klasyfikacja wg UAA6	Bardzo małe (ha≤5)	8
	Małe (5<ha≤10)	47
	Średnio-małe (10<ha≤20)	87
	Średnio-duże (20<ha≤30)	54
	Duże (30<ha≤50)	31
	Bardzo duże (ha>50)	37
RAZEM		264

4.3. Udostępnianie danych

4.3.1. Udostępnianie danych z europejskiego FADN

Dane FADN zagregowane w formie wyników standardowych są dostępne w publicznej bazie danych na stronie europejskiego FADN (w języku angielskim, niemieckim lub francuskim).

Użytkownik ma do wyboru dwie możliwości:

1. Stworzenie własnego raportu z danymi według zdefiniowanych przez siebie kryteriów

<https://agridata.ec.europa.eu/extensions/FADNPublicDatabase/FADNPublicDatabase.html>

2. Pobranie gotowego pliku z danymi

https://circabc.europa.eu/ui/group/befb6055-ab0c-4305-84fe-0c80c1c0553d/library/7c68c459-6dca-4795-bab6-a045721e4395?p=1&n=10&sort=modified_DESC

4.3.2. Udostępnianie danych z Polskiego FADN

IERiGŻ-PIB dysponuje danymi rachunkowymi:

- z gospodarstw rolnych osób fizycznych prowadzących rachunkowość rolną (systematyczne zapisy w ciągu roku obrachunkowego w tzw. Książkach Rachunkowości Rolnej).
- z gospodarstw rolnych prowadzonych przez osoby prawne. Dane te pochodzą z ankiety przeprowadzanej raz w roku.

IERiGŻ-PIB udostępnia tylko dane rachunkowe (dot. działalności rolniczej i pozarolniczej prowadzonej przez gospodarstwa rolne).

Dane osobowe i adresowe rolników nie są udostępniane!

Dane rachunkowe udostępniane są w celu dokonywania analiz ekonomicznych gospodarstw rolnych oraz oceny sytuacji w rolnictwie i na rynkach rolnych.

Dane udostępniane są w publikacjach IERiGŻ-PIB i na indywidualny wniosek¹¹.

Dane w publikacjach IERiGŻ-PIB są zagregowane i prezentowane według standardowych klasyfikacji gospodarstw rolnych stosowanych w UE i Polsce.

IERiGŻ-PIB udostępnia również dane w postaci szeregów czasowych według różnych grupowań, a także z uwzględnieniem zmian metodycznych¹².

¹¹ Więcej informacji nt. zasad udostępniania danych znaleźć można na stronie www.fadn.pl.

¹² Pobieranie wyników standardowych w postaci szeregów czasowych możliwe jest ze strony www.fadn.pl.

5. Wyniki Standardowe uzyskane przez ekologiczne gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN w 2024 r.

Wśród 264 certyfikowanych gospodarstw ekologicznych sklasyfikowanych zgodnie z zasadami Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych w 2024 roku w klasie o wielkości ekonomicznej: „duże” (od 100 do 500 tys. euro SO) było tylko 8 gospodarstw. W związku z tym kolumny z danymi rachunkowymi dla gospodarstw o wielkości ekonomicznej od 100 do 500 tys. euro SO są puste. Zgodnie z zasadami upowszechniania danych FADN, w części tabelarycznej nie zamieszcza się wyników dla grup reprezentowanych przez mniej niż 15 gospodarstw. Z tego powodu nie zamieszczono także wyników dla gospodarstw należących do typu rolniczego „trzoda chlewna”, „uprawy ogrodnicze” oraz dla gospodarstw o średniej powierzchni użytków rolnych do 5 ha. Przedstawione wyniki są średnimi arytmetycznymi dla poszczególnych grup gospodarstw rolnych prowadzących rachunkowość rolną w 2024 roku.

W przypadku zmiennej dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego (SE420) zaprezentowano wyniki ze wszystkich gospodarstw rolnych, natomiast w przypadku zmiennej dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny (SE430), **tylko** z gospodarstw rolnych, w których występują nakłady pracy własnej (SE015) (patrz: Tabela 5.1-8 oraz Tabela 5.2-8).

5.1. Grupowanie gospodarstw rolnych według typów rolniczych (TF8)

Tabela 5.1-1 Populacja i próba gospodarstw według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe	Uprawy trwałe	Krowy mleczne	Zwierzęta trawożerne	Trzoda chlewna	Mieszane
				(1)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		264	105	15	26	59	1	58

Tabela 5.1-2 Wybrane informacje o produkcji według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe	Uprawy trwale	Krowy mleczne	Zwierzęta trawożerne	Trzoda chlewna	Mieszane
				(1)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
SE005	Wielkość ekonomiczna	euro	28 411,1	26 362,6	34231,2	35 463,5	33 785,3	.	22069,8
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	1,558	1,446	1,915	1,904	1,628	.	1,457
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	3 464	3 195	4153	4 317	3 651	.	3238
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	1,397	1,272	1,469	1,904	1,375	.	1,414
SE016	Czas pracy własnej	godz.	3 120	2 825	3208	4 317	3 100	.	3147
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	0,160	0,174	0,446	0,000	0,253	.	0,042
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	344	370	944	0	551	.	91
SE025	Powierzchnia użytków rolnych	ha	29,1	31,5	15,9	18,6	40,8	.	21,4
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	8,5	9,9	4,6	3,6	11,7	.	6,0
SE035	Zboża	ha	9,03	15,28	1,30	1,98	3,51	.	8,46
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	5,04	10,27	0,32	0,13	0,36	.	3,84
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,04	0,09	0,00	0,00	0,00	.	0,01
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,20	0,45	0,32	0,00	0,00	.	0,02
SE050	Winnice	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	.	0,00
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,99	0,62	12,41	0,00	0,04	.	0,13
SE055	Sady	ha	0,97	0,58	12,40	0,00	0,04	.	0,13
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	0,02	0,04	0,02	0,00	0,00	.	0,00
SE071	Uprawy pastwne	ha	13,83	4,94	1,65	16,38	36,65	.	8,95
SE072	Odłogi	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	.	0,00
SE073	Ugory	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	.	0,00
SE074	Powierzchnia użytków rolnych wyłączona z produkcji	ha	0,48	0,88	0,30	0,11	0,27	.	0,17
SE075	Lasy	ha	1,30	1,25	0,67	1,73	1,27	.	1,42
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	11,5	1,6	0,00	25,1	26,8	.	10,7
SE085	Krowy mleczne	LU	1,84	0,02	0,00	16,30	0,19	.	0,84
SE090	Pozostałe bydło	LU	8,14	1,38	0,00	8,71	22,88	.	7,35
SE095	Owce i kozy	LU	0,39	0,03	0,00	0,00	0,98	.	0,74
SE100	Trzoda chlewna	LU	0,22	0,07	0,00	0,00	0,00	.	0,56
SE105	Drób	LU	0,22	0,08	0,00	0,05	0,09	.	0,77
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	36,9	38,4	40,1	32,1	33,7	.	35,0
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	83,7	88,6	0,00	0,00	0,00	.	72,2
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	0,87	1,38	0,00	1,52	0,67	.	1,08
SE125	Wydajność mleczna krów	kg/krowę	4 010	2 429	0,00	4 126	2 633	.	3398

Tabela 5.1-3 Wartość produkcji według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe (1)	Uprawy trwale (4)	Krowy mleczne (5)	Zwierzęta trawożerne (6)	Trzoda chlewna (7)	Mieszane (8)
SE131	Produkcja ogółem	zł	115 481	94 873	159 708	196 340	121 376	.	99 357
SE132	Relacja produkcji ogółem do kosztów ogółem	krotność	1,00	1,01	1,66	1,55	0,70	.	1,01
SE135	Produkcja roślinna	zł	66 613	85 439	159 575	35 941	38 263	.	51 258
SE136	Produkcja roślinna na 1 ha	zł/ha	2 326	2 795	10 236	1 944	944	.	2 410
SE140	Zboża	zł	17 854	27 241	24 85	4 360	7 991	.	20 304
SE145	Rośliny białkowe	zł	7 082	14 488	465	30	469	.	5 391
SE146	Uprawy energetyczne	zł	0	0	0	0	0	.	0
SE150	Ziemniaki	zł	3 609	4 385	139	2 909	2 237	.	4 871
SE155	Buraki cukrowe	zł	0	0	0	0	0	.	0
SE160	Rośliny oleiste	zł	4 659	11 256	67	0	0	.	812
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	234	431	0	0	0	.	284
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	6 684	13 704	19 407	0	40	.	557
SE175	Owoce	zł	11 122	6 064	133 487	0	767	.	43 46
SE185	Wina i winogrona	zł	1	2	0	0	0	.	0
SE195	Uprawy pastewne	zł	13 619	4 859	28 66	28 242	26 083	.	13 258
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	1 748	3 007	658	400	678	.	1 435
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	46 754	7 238	0	159 957	79 009	.	46 859
SE207	Produkcja zwierzęca na 1 LU	zł/LU	3 913	2 702	0	6 375	2 949	.	4 146
SE211	Różnica wartości zwierząt	zł	-2 560	-36	0	-4 323	-6 673	.	-2 419
SE217	Mleko i przetwory z mleka krowiego	zł	15 093	94	0	127 768	1 361	.	9 868
SE220	Żywiec wołowy	zł	22 908	3 058	0	31 681	62 631	.	20 821
SE225	Żywiec wieprzowy	zł	841	146	0	0	0	.	2 793
SE230	Żywiec barani i kozi	zł	613	69	0	0	1 318	.	1 322
SE235	Żywiec drobiowy	zł	168	53	0	-6	3	.	670
SE240	Jaja	zł	1 312	568	0	541	807	.	3 883
SE246	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	zł	1 015	0	0	0	2 775	.	1 797
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	4 804	3 250	0	-27	10 114	.	5 704
SE256	Pozostała produkcja	zł	2 114	2 196	133	443	4 104	.	1 240
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	1 037	632	324	1 482	803	.	2 012
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	22 554	7 933	173	41 133	34 654	.	33 862

Tabela 5.1-4 Koszty według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe (1)	Uprawy trwale (4)	Krowy mleczne (5)	Zwierzęta trawożerne (6)	Trzoda chlewna (7)	Mieszane (8)
SE270	Koszty ogółem	zł	115 916	93 853	96445	126 290	172 928	.	98078
SE275	Zużycie pośrednie	zł	76 220	57 238	44944	101 948	108 963	.	73422
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	37 641	19 844	17465	63 718	55 643	.	44529
SE284	Koszty bezpośrednie produkcji roślinnej na 1 ha	zł/ha	329	456	1120	202	158	.	233
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	4 598	7 782	350	1 147	2 321	.	3821
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	2 187	3 678	148	561	688	.	2308
SE295	Nawozy	zł	3 331	5 244	14762	116	1 340	.	435
SE300	Środki ochrony roślin	zł	105	97	1099	9	11	.	3
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	1 401	807	1254	2 465	2 739	.	700
SE309	Koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej na 1 LU	zł/LU	2 347	3 131	0	2 390	1 794	.	3458
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	zł	23 133	3 812	0	56 079	42 764	.	29755
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rol.	zł	18 833	3 494	0	40 394	33 399	.	27317
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	zł	1 497	907	0	201	233	.	3786
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych, wytworzone w gosp. rol.	zł	1 010	662	0	201	38	.	2567
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	2 638	663	0	3 697	5 063	.	3914
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	12	30	0	4	0	.	0
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	38 579	37 394	27479	38 230	53 320	.	28893
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	12 642	11 830	6863	15 280	16 753	.	10283
SE345	Energia	zł	15 250	14 485	14853	14 501	21 463	.	10730
SE350	Usługi	zł	7 045	8 218	3107	3 890	8 937	.	5537
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	3 641	2 862	2656	4 559	6 167	.	2344
SE360	Amortyzacja	zł	24 672	24 493	30571	22 558	30 016	.	18969
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	15 023	12 123	20931	1 784	33 949	.	5688
SE370	Wynagrodzenia	zł	9 741	6 936	17398	0	24 724	.	2133
SE375	Czynsze	zł	4 495	4 257	2997	1 296	8 600	.	2649
SE380	Odsetki	zł	786	929	535	488	625	.	906

Tabela 5.1-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe	Uprawy trwale	Krowy mleczne	Zwierzęta trawożerne	Trzoda chlewna	Mieszane
				(1)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	79 441	85 870	49335	58 400	104 971	.	59854
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	2 480	4 705	362	472	532	.	1924
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	0	0	0	0	0	.	0
SE612	Dopłaty za odlogowanie	zł	0	0	0	0	0	.	0
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	2 480	4 705	362	472	532	.	1924
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	3 915	695	0	8 990	8 451	.	3937
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	.	0
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	3 657	679	0	8 990	7 869	.	3384
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	258	16	0	0	582	.	553
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	.	0
SE621	Dopłaty rolnośrodowiskowe	zł	39 202	44 439	27075	25 541	49 100	.	29277
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)	zł	4 400	4 086	1819	4 977	6 348	.	3436
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	365	461	0	0	541	.	277
SE624	Dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	43 967	48 986	28895	30 518	55 990	.	32989
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	2 694	2 584	1844	2 065	3 890	.	2192
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	0	0	0	0	.	0
SE630	Płatności "decoupled"	zł	24 828	27 527	10662	16 355	34 905	.	17398
SE633	Podstawowe wsparcie dochodu z tytułu zrównoważonego rozwoju	zł	15 005	16 577	7795	9 315	20 453	.	11181
SE699	Pozostałe dopłaty	zł	1 556	1 374	7573	0	1 204	.	1412

Tabela 5.1-6 Salda dopłat i podatków według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe	Uprawy trwale	Krowy mleczne	Zwierzęta trawożerne	Trzoda chlewna	Mieszane
				(1)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	75 699	82 021	49079	57 901	98 999	.	56231
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	79 441	85 870	49335	58 400	104 971	.	59854
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	zł	-1 348	-1 569	1252	887	-1 853	.	-2083
SE390	Podatki	zł	2 394	2 280	1508	1 387	4 119	.	1540
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	602	1 214	-1248	-969	2 564	.	-1308
SE406	Raty dotacji inwestycyjnych	zł	1 602	1 809	1996	0	3 268	.	177
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	zł	0	0	.	0	0	0	.
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	-1 000	-595	-3244	-969	-704	.	-1486

Tabela 5.1-7 Dochód na gospodarstwo rolne według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe (1)	Uprawy trwale (4)	Krowy mleczne (5)	Zwierzęta trawożerne (6)	Trzoda chlewna (7)	Mieszane (8)
SE131	Produkcja ogółem	zł	115 481	94 873	159 708	196 340	121 376	.	99 357
SE275	Zużycie pośrednie	zł	76 220	57 238	44 944	101 948	108 963	.	73 422
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	75 699	82 021	49 079	57 901	98 999	.	56 231
SE410	Wartość dodana brutto	zł	114 960	119 656	163 843	152 293	111 411	.	82 166
SE360	Amortyzacja	zł	24 672	24 493	30 571	22 558	30 016	.	18 969
SE415	Wartość dodana netto	zł	90 288	95 164	133 273	129 735	81 396	.	63 197
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	15 023	12 123	20 931	1 784	33 949	.	5 688
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	602	1 214	-1248	-969	2 564	.	-1308
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	75 866	84 254	111 094	126 982	50 010	.	56 201

Tabela 5.1-8 Dochód na osobę według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe (1)	Uprawy trwale (4)	Krowy mleczne (5)	Zwierzęta trawożerne (6)	Trzoda chlewna (7)	Mieszane (8)
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	zł/AWU	57 965	65 829	69 582	68 144	49 988	.	43 378
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	zł/FWU	57 127	63 022	75 608	66 698	54 543	.	39 733

Tabela 5.1-9 Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe (1)	Uprawy trwale (4)	Krowy mleczne (5)	Zwierzęta trawożerne (6)	Trzoda chlewna (7)	Mieszane (8)
SE436	Aktywa ogółem	zł	999 587	904 777	801 869	839 992	1 277 664	.	1 013 389
SE441	Aktywa trwałe	zł	875 511	808 236	706 525	724 630	1 086 501	.	896 287
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	zł	563 383	547 034	442 066	411 167	657 742	.	598 426
SE450	Budynki	zł	141 427	121 792	94 879	104 191	175 874	.	169 569
SE455	Maszyny, urządzenia i śr. transportu	zł	132 661	134 811	169 581	127 382	155 486	.	99 254
SE460	Stado podstawowe (pleć żeńska)	zł	38 041	4 598	0	81 890	97 398	.	29 038
SE465	Aktywa obrotowe	zł	124 076	96 541	95 344	115 362	191 163	.	117 102
SE470	Stado obrotowe	zł	31 699	8 312	0	32 824	78 077	.	34 370
SE475	Zapasy produktów rolniczych	zł	38 070	37 132	54 353	33 178	30 467	.	45 220
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	zł	54 307	51 096	40 991	49 361	82 620	.	37 511
SE485	Zobowiązania ogółem	zł	23 026	22 990	31 593	17 986	28 857	.	17 599
SE490	Zobowiązania długoterminowe	zł	14 811	16 513	17 745	15 238	13 086	.	12 793
SE495	Zobowiązania krótkoterminowe	zł	8 214	6 477	13 848	2 749	15 771	.	4 806
SE501	Kapitał własny	zł	976 562	881 788	770 276	822 006	1 248 807	.	995 790

Tabela 5.1-10 Wskaźniki finansowe według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe (1)	Uprawy trwale (4)	Krowy mleczne (5)	Zwierzęta trawożerne (6)	Trzoda chlewna (7)	Mieszane (8)
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	-8 175	-20 041	1461	13 788	-5 108	.	-1661
SE510	Średnia wartość kapitału gospodarstwa rolnego	zł	456 861	383 017	428749	444 614	636 579	.	420930
SE516	Inwestycje brutto	zł	12 601	8 310	38618	16 277	8 413	.	16471
SE521	Inwestycje netto	zł	-12 071	-16 183	8048	-6 281	-21 603	.	-2498
SE526	Przepływ pieniężny (1)	zł	96 039	98 272	116214	156 156	89 732	.	67133
SE530	Przepływ pieniężny (2)	zł	80 765	86 881	92870	134 086	70 782	.	53436
SE532	Relacja przepływów pieniężnych (2) do aktywów ogółem	krotność	0,08	0,10	0,12	0,16	0,06	.	0,05

5.2. Grupowanie gospodarstw rolnych według klas wielkości ekonomicznej (ES6)

Tabela 5.2-1 Populacja i próba gospodarstw według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio-małe	Średnio-duże	Duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		264	24	139	65	28	8

Tabela 5.2-2 Wybrane informacje o produkcji według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio-małe	Średnio-duże	Duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500
SE005	Wielkość ekonomiczna	euro	28 411,1	6 539,8	16 324,3	33 592,4	65 850,4	.
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	1,558	1,051	1,437	1,701	1,840	.
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	3 464	2 243	3 173	3 788	4 274	.
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	1,397	1,050	1,374	1,505	1,623	.
SE016	Czas pracy własnej	godz.	3 120	2 238	3 039	3 372	3 813	.
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	0,160	0,002	0,063	0,196	0,217	.
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	344	4	133	416	460	.
SE025	Powierzchnia użytków rolnych	ha	29,1	8,8	16,3	33,8	58,2	.
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	8,5	0,5	2,8	10,8	20,4	.
SE035	Zboża	ha	9,03	4,01	5,58	11,18	17,84	.
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	5,04	0,59	2,15	6,21	12,54	.
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,04	0,02	0,00	0,00	0,32	.
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,20	0,03	0,14	0,32	0,38	.
SE050	Winnice	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	.
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,99	0,15	0,62	0,89	4,07	.
SE055	Sady	ha	0,97	0,15	0,62	0,81	4,07	.
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	0,02	0,00	0,00	0,07	0,00	.
SE071	Uprawy pastwne	ha	13,83	4,05	7,14	15,12	24,97	.
SE072	Odłogi	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	.
SE073	Ugory	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	.
SE074	Powierzchnia użytków rolnych wyłączona z produkcji	ha	0,48	0,00	0,57	0,26	0,13	.
SE075	Lasy	ha	1,30	0,70	1,33	1,61	1,07	.
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	11,5	1,2	6,2	14,4	27,5	.
SE085	Krowy mleczne	LU	1,84	0,15	0,98	2,31	7,03	.
SE090	Pozostałe bydło	LU	8,14	0,79	3,94	9,76	17,90	.
SE095	Owce i kozy	LU	0,39	0,04	0,50	0,50	0,05	.
SE100	Trzoda chlewna	LU	0,22	0,00	0,23	0,38	0,07	.
SE105	Drób	LU	0,22	0,12	0,13	0,58	0,02	.
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	36,9	43,2	35,7	35,3	47,7	.
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	83,7	76,9	114,0	74,0	69,9	.
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	0,87	0,89	0,94	1,01	0,99	.
SE125	Wydajność mleczna krów	kg/krowe	4 010	3 122	3 253	4 183	4 418	.

Tabela 5.2-3 Wartość produkcji według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio- małe	Średnio- duże	Duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	
SE131	Produkcja ogółem	zł	115 481	34 094	69 010	151 052	251 781	.
SE132	Relacja produkcji ogółem do kosztów ogółem	krotność	1,00	0,98	1,00	1,12	1,21	.
SE135	Produkcja roślinna	zł	66 613	24 135	43 977	83 823	128 223	.
SE136	Produkcja roślinna na 1 ha	zł/ha	2 326	2 728	2 796	2 497	2 209	.
SE140	Zboża	zł	17 854	8 600	13 061	21 280	30 343	.
SE145	Rośliny białkowe	zł	7 082	1 115	3 528	9 230	14 999	.
SE146	Uprawy energetyczne	zł	0	0	0	0	0	.
SE150	Ziemniaki	zł	3 609	2 402	4 541	3 855	342	.
SE155	Buraki cukrowe	zł	0	0	0	0	0	.
SE160	Rośliny oleiste	zł	4 659	29	1 073	2 483	18 925	.
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	234	0	54	550	663	.
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	6 684	1 585	3 885	10 795	15 133	.
SE175	Owoce	zł	11 122	2 086	8 611	14 428	26 837	.
SE185	Wina i winogrona	zł	1	0	0	4	0	.
SE195	Uprawy pastewne	zł	13 619	7 485	8 505	20 119	19 718	.
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	1 748	833	720	1 079	1 264	.
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	46 754	7 762	23 584	66 299	120 284	.
SE207	Produkcja zwierzęca na 1 LU	zł/LU	3 913	3 704	3 716	4 300	4 377	.
SE211	Różnica wartości zwierząt	zł	-2 560	-299	-3 179	-2 327	5 409	.
SE217	Mleko i przetwory z mleka krowiego	zł	15 093	1 082	6 286	23 206	56 299	.
SE220	Żywiec wołowy	zł	22 908	2 552	11 458	26 003	53 658	.
SE225	Żywiec wieprzowy	zł	841	0	759	1 762	75	.
SE230	Żywiec barani i kozi	zł	613	-13	853	654	32	.
SE235	Żywiec drobiowy	zł	168	247	102	366	16	.
SE240	Jaja	zł	1 312	296	992	2 977	284	.
SE246	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	zł	1 015	0	570	2 903	0	.
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	4 804	3 597	2 563	8 428	9 919	.
SE256	Pozostała produkcja	zł	2 114	2 198	1 449	930	3 274	.
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	1 037	561	1 198	1 238	446	.
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	22 554	4 133	15 724	34 289	38 282	.

Tabela 5.2-4 Koszty według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio- małe	Średnio- duże	Duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500
SE270	Koszty ogółem	zł	115 916	34 651	69 085	134 624	208 913	.
SE275	Zużycie pośrednie	zł	76 220	23 432	46 967	92 780	144 521	.
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	37 641	8 301	23 603	51 492	73 686	.
SE284	Koszty bezpośrednie produkcji roślinnej na 1 ha	zł/ha	329	323	285	357	367	.
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	4 598	1 162	2 424	6 217	10 682	.
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	2 187	631	1 452	3 265	4 172	.
SE295	Nawozy	zł	3 331	873	1 224	3 897	8 837	.
SE300	Środki ochrony roślin	zł	105	0	23	255	246	.
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	1 401	822	809	1 620	1 530	.
SE309	Koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej na 1 LU	zł/LU	2 347	3 155	2 989	2 598	1 888	.
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	zł	23 133	3 246	15 223	32 492	47 229	.
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rol.	zł	18 833	2 410	13 202	28 069	33 980	.
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	zł	1 497	1 509	1 408	2 436	175	.
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych, wytworzone w gosp. rol.	zł	1 010	1 121	956	1 589	125	.
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	2 638	397	1 965	2 758	4 470	.
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	12	0	1	0	113	.
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	38 579	15 131	23 364	41 288	70 835	.
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	12 642	5 798	8 496	13 436	25 382	.
SE345	Energia	zł	15 250	4 552	8 749	17 615	30 383	.
SE350	Usługi	zł	7 045	3 039	3 761	6 810	9 595	.
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	3 641	1 742	2 359	3 427	5 475	.
SE360	Amortyzacja	zł	24 672	10 968	18 125	28 737	46 283	.
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	15 023	250	3 993	13 107	18 108	.
SE370	Wynagrodzenia	zł	9 741	102	2 722	7 783	6 944	.
SE375	Czynsze	zł	4 495	148	803	4 511	9 003	.
SE380	Odsetki	zł	786	0	469	813	2 161	.

Tabela 5.2-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio- małe	Średnio- duże	Duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	79 441	25 642	46 685	101 934	159 355	.
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	2 480	532	1 297	3 505	7 231	.
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	0	0	0	0	0	.
SE612	Dopłaty za odlogowanie	zł	0	0	0	0	0	.
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	2 480	532	1 297	3 505	7 231	.
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	3 915	557	2 833	5 375	7 665	.
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	.
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	3 657	539	2 481	5 110	7 610	.
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	258	18	352	265	55	.
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	.
SE621	Dopłaty rolnośrodowiskowe	zł	39 202	15 596	23 303	53 615	73 488	.
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)	zł	4 400	1 739	3 375	5 864	7 433	.
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	365	0	188	28	1 141	.
SE624	Dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	43 967	17 335	26 867	59 508	82 062	.
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	2 694	707	1 528	3 475	6 450	.
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	0	0	0	0	.
SE630	Płatności "decoupled"	zł	24 828	6 478	13 579	28 493	52 771	.
SE633	Podstawowe wsparcie dochodu z tytułu zrównoważonego rozwoju	zł	15 005	4 637	8 382	17 569	29 912	.
SE699	Pozostałe dopłaty	zł	1 556	34	581	1 578	3 176	.

Tabela 5.2-6 Salda dopłat i podatków według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Male	Średnio-male	Średnio-duże	Duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	75 699	23 347	43 792	98 155	155 003	.
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	79 441	25 642	46 685	101 934	159 355	.
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	zł	-1 348	-1 408	-1 630	-1 081	-368	.
SE390	Podatki	zł	2 394	887	1 262	2 699	3 984	.
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	602	0	-525	1 577	2 451	.
SE406	Raty dotacji inwestycyjnych	zł	1 602	0	446	2 921	3 939	.
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	.
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	-1 000	0	-972	-1 344	-1 489	.

Tabela 5.2-7 Dochód na gospodarstwo rolne według klas wielkości ekonomicznej¹³

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Male	Średnio-male	Średnio-duże	Duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500
SE131	Produkcja ogółem	zł	115 481	34 094	69 010	151 052	251 781	.
SE275	Zużycie pośrednie	zł	76 220	23 432	46 967	92 780	144 521	.
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	75 699	23 347	43 792	98 155	155 003	.
SE410	Wartość dodana brutto	zł	114 960	34 009	65 835	156 426	262 263	.
SE360	Amortyzacja	zł	24 672	10 968	18 125	28 737	46 283	.
SE415	Wartość dodana netto	zł	90 288	23 041	47 711	127 689	215 980	.
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	15 023	250	3 993	13 107	18 108	.
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	602	0	-525	1 577	2 451	.
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	75 866	22 790	43 192	116 159	200 322	.

Tabela 5.2-8 Dochód na osobę według klas wielkości ekonomicznej¹³

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Male	Średnio-male	Średnio-duże	Duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	zł/AWU	57 965	21 917	33 195	75 057	117 380	.
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	zł/FWU	57 127	21 714	31 426	77 162	123 411	.

¹³ Uwaga: W przypadku zmiennej dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego (SE420) zaprezentowano wyniki ze wszystkich gospodarstw rolnych, natomiast w przypadku zmiennej dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny (SE430), tylko z gospodarstw rolnych, w których występują nakłady pracy własnej (SE015).

Tabela 5.2-9 Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio-małe	Średnio-duże	Duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500
SE436	Aktywa ogółem	zł	999 587	465 167	748 225	1 159 850	1 711 910	.
SE441	Aktywa trwale	zł	875 511	435 914	671 506	998 158	1 506 957	.
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	zł	563 383	297 824	442 945	624 425	978 826	.
SE450	Budynki	zł	141 427	87 829	128 440	152 424	149 753	.
SE455	Maszyny, urządzenia i śr. transportu	zł	132 661	47 149	82 924	176 216	295 126	.
SE460	Stado podstawowe (pleć żeńska)	zł	38 041	3 113	17 197	45 093	83 252	.
SE465	Aktywa obrotowe	zł	124 076	29 253	76 719	161 692	204 952	.
SE470	Stado obrotowe	zł	31 699	4 693	20 000	39 311	65 967	.
SE475	Zapasy produktów rolniczych	zł	38 070	7 796	21 587	64 577	52 210	.
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	zł	54 307	16 763	35 132	57 805	86 775	.
SE485	Zobowiązania ogółem	zł	23 026	0	7 579	28 029	60 708	.
SE490	Zobowiązania długoterminowe	zł	14 811	0	4 643	18 453	51 082	.
SE495	Zobowiązania krótkoterminowe	zł	8 214	0	2 936	9 576	9 626	.
SE501	Kapitał własny	zł	976 562	465 167	740 646	1 131 822	1 651 202	.

Tabela 5.2-10 Wskaźniki finansowe według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio-małe	Średnio-duże	Duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	-8 175	-6 358	-8 206	-15 562	37 940	.
SE510	Średnia wartość kapitału gospodarstwa rolnego	zł	456 861	178 210	322 230	558 218	754 605	.
SE516	Inwestycje brutto	zł	12 601	1 402	7 195	15 991	48 357	.
SE521	Inwestycje netto	zł	-12 071	-9 566	-10 930	-12 746	2 074	.
SE526	Przepływ pieniężny (1)	zł	96 039	31 014	56 102	156 560	212 822	.
SE530	Przepływ pieniężny (2)	zł	80 765	29 160	48 526	142 233	155 911	.
SE532	Relacja przepływów pieniężnych (2) do aktywów ogółem	krotność	0,08	0,06	0,06	0,12	0,09	.

5.3. Grupowanie gospodarstw rolnych według klas obszarowych użytków rolnych (UR)

Tabela 5.3-1 Populacja i próba gospodarstw według klas obszarowych użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio-małe	Średnio-duże	Duże	Bardzo duże
				(ha≤5)	(5<ha≤10)	(10<ha≤20)	(20<ha≤30)	(30<ha≤50)	(ha>50)
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		264	8	47	87	54	31	37

Tabela 5.3-2 Wybrane informacje o produkcji według klas obszarowych użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe (ha≤5)	Małe (5<ha≤10)	Średnio-małe (10<ha≤20)	Średnio- duże (20<ha≤30)	Duże (30<ha≤50)	Bardzo duże (ha>50)
SE005	Wielkość ekonomiczna	euro	28 411,1	.	13 109,4	18 463,8	25 472,2	38 780,4	70 256,0
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	1,558	.	1,565	1,513	1,525	1,445	1,929
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	3 464	.	3 410	3 344	3 390	3 246	4 403
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	1,397	.	1,445	1,436	1,356	1,407	1,398
SE016	Czas pracy własnej	godz.	3 120	.	3 155	3 181	3 032	3 166	3 253
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	0,160	.	0,120	0,077	0,169	0,038	0,530
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	344	.	255	163	359	80	1 150
SE025	Powierzchnia użytków rolnych	ha	29,1	.	7,9	14,8	25,0	39,2	92,7
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	8,5	.	0,6	1,8	5,9	12,0	36,6
SE035	Zboża	ha	9,03	.	2,45	5,18	8,29	8,19	30,01
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	5,04	.	0,95	1,92	3,53	5,50	20,30
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,04	.	0,01	0,00	0,00	0,00	0,24
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,20	.	0,36	0,12	0,26	0,00	0,28
SE050	Winnice	ha	0,00	.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,99	.	1,00	0,88	0,87	2,53	0,26
SE055	Sady	ha	0,97	.	1,00	0,88	0,87	2,38	0,26
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	0,02	.	0,00	0,00	0,00	0,15	0,00
SE071	Uprawy pastwne	ha	13,83	.	3,14	6,36	11,12	22,79	44,07
SE072	Odłogi	ha	0,00	.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE073	Ugory	ha	0,00	.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE074	Powierzchnia użytków rolnych wyłączona z produkcji	ha	0,48	.	0,06	0,26	1,01	0,22	1,01
SE075	Lasy	ha	1,30	.	0,66	1,19	1,67	2,45	1,07
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	11,5	.	4,5	7,3	10,5	19,9	26,2
SE085	Krowy mleczne	LU	1,84	.	1,82	1,58	1,97	3,75	0,50
SE090	Pozostałe bydło	LU	8,14	.	1,86	3,78	6,78	14,88	24,22
SE095	Owce i kozy	LU	0,39	.	0,17	0,45	0,71	0,40	0,12
SE100	Trzoda chlewna	LU	0,22	.	0,14	0,47	0,11	0,00	0,13
SE105	Drób	LU	0,22	.	0,12	0,42	0,23	0,04	0,01
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	36,9	.	36,2	34,4	35,9	29,6	39,2
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	83,7	.	33,3	98,6	0,0	0,0	69,9
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	0,87	.	1,79	1,18	1,08	0,95	0,61
SE125	Wydajność mleczna krów	kg/krowę	4 010	.	4 498	3 232	3 598	5 277	3 622

Tabela 5.3-3 Wartość produkcji według klas obszarowych użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe (ha≤5)	Małe (5<ha≤10)	Średnio-małe (10<ha≤20)	Średnio- duże (20<ha≤30)	Duże (30<ha≤50)	Bardzo duże (ha>50)
SE131	Produkcja ogółem	zł	115 481	.	72 171	91 150	102 492	141 769	237 321
SE132	Relacja produkcji ogółem do kosztów ogółem	krotność	1,00	.	1,33	1,18	1,04	0,96	0,79
SE135	Produkcja roślinna	zł	66 613	.	45 206	51 519	62 861	62 872	147 637
SE136	Produkcja roślinna na 1 ha	zł/ha	2 326	.	5 742	3 548	2 622	1 611	1 611
SE140	Zboża	zł	17 854	.	5 461	12 675	18 042	13 264	52 270
SE145	Rośliny białkowe	zł	7 082	.	1 759	3 035	5 803	7 967	26 001
SE146	Uprawy energetyczne	zł	0	.	0	0	0	0	0
SE150	Ziemniaki	zł	3 609	.	4 003	6 240	3 610	431	144
SE155	Buraki cukrowe	zł	0	.	0	0	0	0	0
SE160	Rośliny oleiste	zł	4 659	.	258	958	1 792	1 119	26 940
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	234	.	0	196	480	9	502
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	6 684	.	12 241	2 950	9 968	0	9 005
SE175	Owoce	zł	11 122	.	15 632	15 159	10 035	8 599	1 179
SE185	Wina i winogrona	zł	1	.	0	0	0	8	0
SE195	Uprawy pastewne	zł	13 619	.	5 414	9 479	12 348	30 085	24 326
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	1 748	.	438	828	785	1 389	7 270
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	46 754	.	25 304	38 126	39 329	77 109	82 781
SE207	Produkcja zwierzęca na 1 LU	zł/LU	3 913	.	5 573	4 941	3 722	3 877	2 961
SE211	Różnica wartości zwierząt	zł	-2 560	.	-2 044	-717	-3 894	-8 196	-2 657
SE217	Mleko i przetwory z mleka krowiego	zł	15 093	.	15 476	12 634	14 793	35 969	3 641
SE220	Żywiec wołowy	zł	22 908	.	6 565	12 134	17 948	39 830	65 476
SE225	Żywiec wieprzowy	zł	841	.	811	1 898	189	0	236
SE230	Żywiec barani i kozi	zł	613	.	121	593	1 482	533	221
SE235	Żywiec drobiowy	zł	168	.	27	464	-51	-28	12
SE240	Jaja	zł	1 312	.	844	1 956	1 835	725	215
SE246	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	zł	1 015	.	385	2 443	691	0	0
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	4 804	.	1 076	6 004	2 441	80	12 979
SE256	Pozostała produkcja	zł	2 114	.	1 661	1 505	301	1 788	6 904
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	1 037	.	927	1 673	890	631	251
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	22 554	.	8 489	18 491	23 136	40 072	38 293

Tabela 5.3-4 Koszty według klas obszarowych użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio-małe	Średnio- duże	Duże	Bardzo duże
				(ha≤5)	(5<ha≤10)	(10<ha≤20)	(20<ha≤30)	(30<ha≤50)	(ha>50)
SE270	Koszty ogółem	zł	115 916	.	54 200	76 934	98 624	148 395	301 975
SE275	Zużycie pośrednie	zł	76 220	.	34 729	53 569	65 227	108 928	182 857
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	37 641	.	16 639	28 250	34 168	61 426	77 505
SE284	Koszty bezpośrednie produkcji roślinnej na 1 ha	zł/ha	329	.	501	356	296	288	326
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	4 598	.	1 570	2 482	3 521	4 735	15 675
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	2 187	.	844	1 350	2 136	2 596	5 996
SE295	Nawozy	zł	3 331	.	1 685	1 455	2 358	4 724	10 662
SE300	Środki ochrony roślin	zł	105	.	38	161	62	74	171
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	1 401	.	654	1 073	1 144	1 693	3 361
SE309	Koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej na 1 LU	zł/LU	2 347	.	2 744	2 820	2 567	2 495	1 763
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	zł	23 133	.	10 266	15 524	23 833	47 242	40 097
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rol.	zł	18 833	.	7 198	13 786	20 011	37 979	31 092
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	zł	1 497	.	525	3 042	1 271	253	459
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych, wytworzone w gosp. rol.	zł	1 010	.	385	1 938	986	162	333
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	2 638	.	1 666	2 590	1 944	2 144	5 745
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	12	.	0	1	0	0	85
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	38 579	.	18 090	25 319	31 060	47 502	105 352
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	12 642	.	7 084	8 769	11 159	16 305	29 871
SE345	Energia	zł	15 250	.	5 622	10 308	12 303	19 184	42 620
SE350	Usługi	zł	7 045	.	2 962	3 884	4 760	8 014	23 189
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	3 641	.	2 421	2 357	2 837	3 999	9 672
SE360	Amortyzacja	zł	24 672	.	14 365	18 845	23 730	30 727	50 645
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	15 023	.	5 105	4 521	9 666	8 740	68 472
SE370	Wynagrodzenia	zł	9 741	.	4 887	3 387	6 507	1 723	44 276
SE375	Czynsze	zł	4 495	.	184	602	2 524	6 156	21 529
SE380	Odsetki	zł	786	.	34	533	635	862	2 667

Tabela 5.3-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według klas obszarowych użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio-małe	Średnio- duże	Duże	Bardzo duże
				(ha≤5)	(5<ha≤10)	(10<ha≤20)	(20<ha≤30)	(30<ha≤50)	(ha>50)
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	79 441	.	24 093	45 898	72 670	115 808	221 631
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	2 480	.	779	976	2 205	3 107	8 571
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	0	.	0	0	0	0	0
SE612	Dopłaty za odlogowanie	zł	0	.	0	0	0	0	0
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	2 480	.	779	976	2 205	3 107	8 571
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	3 915	.	1 757	2 871	4 458	7 119	6 133
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	.	0	0	0	0	0
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	3 657	.	1 683	2 571	3 971	6 844	6 047
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	258	.	74	300	487	275	86
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	.	0	0	0	0	0
SE621	Dopłaty rolnośrodowiskowe	zł	39 202	.	12 497	23 661	35 310	63 765	101 349
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)	zł	4 400	.	1 671	2 931	4 625	6 891	9 657
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	365	.	27	300	0	0	1 846
SE624	Dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	43 967	.	14 194	26 892	39 934	70 656	112 852
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	2 694	.	764	1 464	2 663	3 943	7 550
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	.	0	0	0	0	0
SE630	Płatności "decoupled"	zł	24 828	.	6 204	12 668	21 576	30 977	81 093
SE632	Jednolita płatność obszarowa	zł	0	.	0	0	0	0	0
SE650	Wsparcie specjalne	zł	0	.	0	0	0	0	0
SE699	Pozostałe dopłaty	zł	1 556	.	394	1 027	1 834	6	5 431

Tabela 5.3-6 Salda dopłat i podatków według klas obszarowych użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Male	Średnio-male	Średnio-duże	Duże	Bardzo duże
				(ha≤5)	(5<ha≤10)	(10<ha≤20)	(20<ha≤30)	(30<ha≤50)	(ha>50)
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	75 699	.	23 082	42 915	69 138	110 712	212 764
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	79 441	.	24 093	45 898	72 670	115 808	221 631
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	zł	-1 348	.	-200	-1 669	-1 525	-2 129	-1 432
SE390	Podatki	zł	2 394	.	811	1 315	2 006	2 967	7 435
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	602	.	-669	-1 279	511	3 832	4 261
SE406	Raty dotacji inwestycyjnych	zł	1 602	.	0	254	1 471	4 139	5 220
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	zł	0	.	0	0	0	0	0
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	-1 000	.	-669	-1 533	-960	-306	-960

Tabela 5.3-7 Dochód na gospodarstwo rolne według klas obszarowych użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Male	Średnio-male	Średnio-duże	Duże	Bardzo duże
				(ha≤5)	(5<ha≤10)	(10<ha≤20)	(20<ha≤30)	(30<ha≤50)	(ha>50)
SE131	Produkcja ogółem	zł	115 481	.	72 171	91 150	102 492	141 769	237 321
SE275	Zużycie pośrednie	zł	76 220	.	34 729	53 569	65 227	108 928	182 857
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	75 699	.	23 082	42 915	69 138	110 712	212 764
SE410	Wartość dodana brutto	zł	114 960	.	60 523	80 496	106 402	143 553	267 227
SE360	Amortyzacja	zł	24 672	.	14 365	18 845	23 730	30 727	50 645
SE415	Wartość dodana netto	zł	90 288	.	46 158	61 651	82 672	112 826	216 582
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	15 023	.	5 105	4 521	9 666	8 740	68 472
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	602	.	-669	-1 279	511	3 832	4 261
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	75 866	.	40 384	55 851	73 517	107 918	152 370

Tabela 5.3-8 Dochód na osobę według klas obszarowych użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Male	Średnio-male	Średnio-duże	Duże	Bardzo duże
				(ha≤5)	(5<ha≤10)	(10<ha≤20)	(20<ha≤30)	(30<ha≤50)	(ha>50)
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	zł/AWU	57 965	.	29 492	40 761	54 211	78 089	112 297
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	zł/FWU	57 127	.	27 945	38 903	54 226	76 696	129 131

Tabela 5.3-9 Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego według klas obszarowych użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio-małe	Średnio- duże	Duże	Bardzo duże
				(ha≤5)	(5<ha≤10)	(10<ha≤20)	(20<ha≤30)	(30<ha≤50)	(ha>50)
SE436	Aktywa ogółem	zł	999 587	.	509 518	769 998	967 137	1 403 261	2 008 450
SE441	Aktywa trwałe	zł	875 511	.	456 269	678 246	862 618	1 254 820	1 694 079
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	zł	563 383	.	274 558	422 423	569 531	845 725	1 100 772
SE450	Budynki	zł	141 427	.	110 197	145 060	136 242	138 174	195 064
SE455	Maszyzny, urządzenia i śr. transportu	zł	132 661	.	57 695	91 013	130 537	206 446	286 676
SE460	Stado podstawowe (pleć żeńska)	zł	38 041	.	13 820	19 750	26 309	64 474	111 566
SE465	Aktywa obrotowe	zł	124 076	.	53 249	91 751	104 518	148 441	314 371
SE470	Stado obrotowe	zł	31 699	.	15 445	23 947	27 600	37 258	74 486
SE475	Zapasy produktów rolniczych	zł	38 070	.	10 589	34 565	32 614	41 666	92 903
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	zł	54 307	.	27 214	33 239	44 304	69 517	146 982
SE485	Zobowiązania ogółem	zł	23 026	.	3 046	7 655	13 458	44 421	85 563
SE490	Zobowiązania długoterminowe	zł	14 811	.	2 376	4 181	9 406	28 806	54 971
SE495	Zobowiązania krótkoterminowe	zł	8 214	.	670	3 474	4 052	15 614	30 593
SE501	Kapitał własny	zł	976 562	.	506 472	762 343	953 679	1 358 841	1 922 887

Tabela 5.3-10 Wskaźniki finansowe według klas obszarowych użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio-małe	Średnio- duże	Duże	Bardzo duże
				(ha≤5)	(5<ha≤10)	(10<ha≤20)	(20<ha≤30)	(30<ha≤50)	(ha>50)
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	-8 175	.	-8 855	446	-23 985	-11 651	-2 941
SE510	Średnia wartość kapitału gospodarstwa rolnego	zł	456 861	.	252 306	362 540	415 628	586 418	945 281
SE516	Inwestycje brutto	zł	12 601	.	5 687	10 106	13 720	17 494	23 587
SE521	Inwestycje netto	zł	-12 071	.	-8 678	-8 739	-10 010	-13 232	-27 059
SE526	Przepływ pieniężny (1)	zł	96 039	.	41 574	74 813	92 075	145 960	190 738
SE530	Przepływ pieniężny (2)	zł	80 765	.	38 639	66 538	75 733	123 156	148 199
SE532	Relacja przepływów pieniężnych (2) do aktywów ogółem	krotność	0,08	.	0,08	0,09	0,08	0,09	0,07

Literatura

- [1] Commission Regulation (EC) 1242/2008: of 8 December 2008 establishing a Community typology for agricultural holdings.
- [2] Commission Regulation (EC) 867/2009: of 21 September 2009 amending and correcting Regulation (EC) No 1242/2008 establishing a Community typology for agricultural holdings.
- [3] Commission Regulation (EC) No 868/2008 of 3 September 2008 on the farm return to be used for determining the incomes of agricultural holdings and analysing the business operation of such holdings.
- [4] Commission Regulation (EC) No 781/2009 of 27 August 2009 amending Regulation (EC) No 868/2008 on farm return to be used for determining the incomes of agricultural holdings and analysing the business operation of such holdings.
- [5] Commission Implementing Regulation (EU) 2022/2499 of 12 December 2022 amending and correcting Implementing Regulation (EU) 2015/220 laying down rules for the application of Council Regulation (EC) No 1217/2009 setting up a network for the collection of accountancy data on the incomes and business operation of agricultural holdings in the European Union
- [6] Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1975 of 31 October 2019 amending Implementing Regulation (EU) 2015/220 laying down rules for the application of Council Regulation (EC) No 1217/2009 setting up a network for the collection of accountancy data on the incomes and business operation of agricultural holdings in the European Union.
- [7] Commission Implementing Regulation (EU) 2017/2280 of 11 December 2017 amending Implementing Regulation (EU) 2015/220 laying down rules for the application of Council Regulation (EC) No 1217/2009 setting up a network for the collection of accountancy data on the incomes and business operation of agricultural holdings in the European Union.
- [8] Commission Implementing Regulation (EU) 2016/2129 of 5 December 2016 laying down rules for the application of Council Regulation (EC) No 1217/2009 setting up a network for the collection of accountancy data on the incomes and business operation of agricultural holdings in the European Union.
- [9] Commission Implementing Regulation (EU) 2015/2323 of 11 December 2015 amending Implementing Regulation (EU) 2015/220 laying down rules for the application of Council Regulation (EC) No 1217/2009.

- [10] Commission Implementing Regulation (EU) 2015/220 of 3 February 2015 laying down rules for the application of Council Regulation (EC) No 1217/2009 setting up a network for the collection of accountancy data on the incomes and business operation of agricultural holdings in the European Union (Official Journal of the European Union, L 46, p. 1-106, 19.2.2015).
- [11] Floriańczyk Z., Osuch D., Bocian M., Cholewa I., Malanowska B.: Plan wyboru próby gospodarstw rolnych Polskiego FADN od roku obrachunkowego 2019. IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2018.
- [12] Goraj L., Cholewa I., Osuch D., Płonka R.: Analiza skutków zmian we Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych. IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2010.
- [13] <https://circabc.europa.eu/ui/group/befb6055-ab0c-4305-84fe-0c80c1c0553d/library/1df3a121-11ee-40c3-a991-70a5f3cdd9d7/details>
- [14] RI/CC 1680 Farm Return Data Definitions. EUROPEAN COMMISSION. Brussels June 2025.
- [15] RI/CC 1750 (ex RI/CC 882) Definition of Variables used in FADN standard results. EUROPEAN COMMISSION. Brussels February 2025.
- [16] RI/CC 1500 Rev. 3 Typology Handbook. EUROPEAN COMMISSION. Brussels October 2009.
- [17] RI/CC 1525 The new typology applied to FADN 2007. EUROPEAN COMMISSION. Brussels March 2009.
- [18] RI/CC 1529 The OGA of the holding in FADN. EUROPEAN COMMISSION. Brussels June 2009.
- [19] Regulation No 79/65/EEC of the Council of 15 June 1965 setting up a network for the collection of accountancy data on the incomes and business operation of agricultural holdings in the European Economic Community.
- [20] Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. o zbieraniu i wykorzystywaniu danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 3 poz. 20 z 2001 r. z późniejszymi zmianami).
- [21] Bocian M., Cholewa I., Tarasiuk R.: Współczynniki Standardowej Produkcji „2013” dla celów Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych. IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2017.
- [22] Rozporządzenie Wykonawcze KE (UE) 2023/2476 z dnia 9 listopada 2023 r. zmieniające i sprostowujące rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/220 ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1217/2009 ustanawiającego sieć zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Druk i oprawa: Dział Informacji i Wydawnictw IERiGŻ-PIB